

EVROPSKI KREDITNI SISTEM V POKLICNEM IN STROKOVNEM IZPRAŽEVANJU

KAZALO

stran

Publikaciji na pot

UVOD

CILJI ECVET-a

NAMEN ECVET-a :

ENOTE UČNIH IZIDOV IN KREDITNE TOČKE ECVET-a

KREDITNE TOČKE ECVET-a

ZBIRANJE IN OCENJEVANJE UČNIH IZIDOV

MOBILNOST IN PRENOS UČNIH IZIDOV

PARTNERSTVO IN VLOGA PRISTOJNIH INSTITUCIJ

MEMORANDUM O SOGLASJU

UČNI DOGOVOR

UPORABA UČNIH IZIDOV ZA RAZUMEVANJE POKLICNE KVALIFIKACIJE
IZ RAZLIČNIH KONTEKSTOV

Shema: POVEZAVA ECVET IN RAZLIČNIH FUNKCIJ KVALIFIKACIJSKEGA
OGRODJA ZA PODROČJE POKLICNEGA IN STROKOVNEGA
IZOBRAŽEVANJA

Primer: MEMORANDUMA O SOGLASJU

Primer: UČNI DOGOVOR

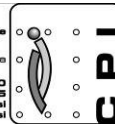
EUROPASS MOBILNOSTI

SLOVAR

LITERATURA

Pripravila: mag. Primož Hvala Kamenšček, Irena Temkova

Ljubljana, 13.04.2010

Publikaciji na pot

ECVET je nov evropski instrument za podporo vseživljenjskega učenja, mobilnost učencev in fleksibilnost učnih poti za doseganje kvalifikacij.

Po tem, ko sta ga Evropski parlament in Svet sprejela (18. junija 2009) ¹, je ECVET trenutno v postopnem izvajanju.

Osnovni namen priročnika je vzpodbuditi implementacijo strokovnih smernic in načel ECVET orodja, z namenom izboljšave in postopne uvedbo ECVET orodja v povezavi do Evropskega kvalifikacijskega ogrodje in v povezavi z Nacionalnim kvalifikacijskim sistemom. Priročnik podpira in vzpodbuja projekte, pobude in eksperimente ECVET-a na evropski, nacionalni in regionalni ravneh. Temelji na Priporočilu Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju in njegovih prilogah. Zadevnim udeležencem zagotavlja seznanitev z delovanjem orodja ECVET-om.

Komu je ta priročnik namenjen?

Ta priročnik je namenjen vsem, ki se ukvarjajo z eksperimentiranjem ali uvedbo ECVET-a. To so lahko oblikovalci politik, pristojne ustanove, odgovorne za oblikovanje kvalifikacij, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja in udeleženci izobraževanja.

Kaj se lahko najde v tem priročniku?

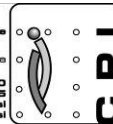
V priročniku so razloženi ključni koncepti in postopki ECVET-a. Predstavljeni so tudi primeri različnih pristopov, ki temeljijo na izkušnjah, pridobljenih iz EU projektov in pobud.

Kako je zasnovana vsebina priročnika?

Vsebino priročnika smo zasnovali tako, da pregledno in jasno podaja smernice, ugotovitve in priporočila, ki so bila podana za razvoj uporabe orodja kreditnega vrednotenja, in sicer na podlagi:

- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), besedilo velja za EGP, z dne 18. junija 2009, 2009/C 155/02;
- Bultot A., Ciobanu G., Eliasson S., Gélibert D., Lambkin A., le Mouillour I., Maniak R., Noesen J., Thiele P., Brosch M., Tritscher-Archan S., Uličná D., Mathou C., Aribaud M., The European Credit System for Vocational Education and Training ECVET, Get to know ECVET better, European Commission, Education and Culture, Lifelong learning: Policies and Programme, Professional training; Leonardo da Vinci, November 2009;
- ter študije primerov dobrih praks.

¹<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0011:0018:EN:PDF>

Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), Komisija evropskih skupnosti Bruselj, 09.04.2008

UVOD

Potreba po stalnem obnavljanju znanja, sposobnosti in usposobljenosti državljanov je bistvenega pomena za konkurenčnost in socialno kohezijo Evropske skupnosti, zato mora poklicno izobraževanje in poklicno usposabljanje k temu bistveno prispevati. Vendar je vpliv šibkejši zaradi zapletenosti in pomanjkanja sodelovanja med različnimi izvajalci in med različnimi nacionalnimi sistemi. Ovire onemogočajo posameznim državljanom dostop do izobraževanja in usposabljanja ter do združevanja in zbiranja učnih rezultatov, doseženih v različnih učnih okvirih, kar otežuje državljanom mobilnost znotraj območja evropskega poklicnega izobraževanja in usposabljanja in trga dela ter otežuje izvajanje vseživljenjskega učenja brez meja.

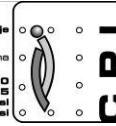
Komu je ECVET namenjen?

Evropski svet je leta 2000 v večjo preglednost kvalifikacij in vseživljenjsko učenje kot osrednji del prizadevanj, za dosego tesnejše povezanosti evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja s potrebami družbe znanja in potrebami trga dela ter posledično zvišanja ravni in kakovosti zaposlitve.

V Resoluciji Sveta iz leta 2002 o spodbujanju krepitve evropskega sodelovanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (Kopenhagenski proces) je bilo poudarjeno, da je dajanje prednosti sistemu prenašanja kreditnih točk znotraj poklicnega izobraževanja in sodelovanja eden od skupnih ukrepov, potrebnih za spodbujanje preglednosti, primerljivosti, prenosljivosti in priznavanja usposobljenosti in/ali kvalifikacij med različnimi državami in na različnih ravneh.

V maastrichtskem sporočilu iz leta 2004 so ministri, pristojni za poklicno izobraževanje in usposabljanje, Komisija in evropski socialni partnerji sklenili, da dajo prednost razvoju in izvajanju sistema ECVET. Ista skupina je to potrdila v helsinškem sporočilu leta 2006, v katerem je pozvala k nadaljnjemu razvoju skupnega evropskega orodja ECVET.

CILJI ECVET-a

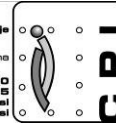
Cilj ECVET je podpirati in spodbujati transnacionalno mobilnost in dostop do vseživljenjskega učenja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Medtem ko Evropsko ogrodje kvalifikacij predvideva skupni referenčni okvir, ki bi bil sredstvo za prevajanje med različnimi sistemi kvalifikacij in njihovimi stopnjami, predvideva ECVET skupni metodološki okvir, ki bi omogočil lažje prenašanje kreditnih točk učnih rezultatov iz enega sistema kvalifikacij v drugega ali od ene učne poti do druge. Prispeva k prepustnosti izobraževalnih sistemov in skladnosti med samostojnim izobraževanjem in sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter tako podpira možnost, da udeleženci v učnem procesu oblikujejo posamezne učne poti za pridobitev kvalifikacij. Njegovo izvajanje temelji na načelu prostovoljnega sodelovanja držav članic in zainteresiranih strani.

Metodološki okvir sistema ECVET vključuje načela in bistvene tehnične specifikacije, da se lahko kvalifikacije opišejo z enotami učnih rezultatov in ustreznimi točkami ECVET, kar je namenjeno prenašanju in zbiranju kreditnih točk ter podpiranju partnerstev. Načela in tehnične specifikacije sistema ECVET so oblikovani tako, da se lahko uporabljajo prožno, vendar strukturirano.

Ker predlagani sistem kreditnih točk na podlagi enot temelji na učnih rezultatih, je skladen z vsemi sistemi kvalifikacij, učnimi okviri in učnimi pristopi. Pristop na podlagi enot podpira prožnost posameznih učnih poti, ko lahko udeleženci v učnem procesu za pridobitev kvalifikacije v daljšem časovnem obdobju zbirajo potrebne enote učnih rezultatov v različnih državah in v različnih učnih načinih. Prožnost pristopa omogoča lažje organiziranje mobilnosti za udeležence v učnem procesu v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, medtem ko njegova načela ohranjajo splošno skladnost in celovitost posamezne kvalifikacije in se izogibajo pretiranemu drobljenju učnih rezultatov, ki jih je treba potrjevati in priznavati. Poleg tega sistem kreditnih točk na podlagi enot omogoča razvoj skupnih referenc za kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja z zagotavljanjem skupne strukture in skupnih dogovorov.

Za preskušanje, razvijanje in splošno izvajanje so bistveni *partnerstva in mreže sistema ECVET*, ki vključujejo pristojne ustanove, organe, socialne partnerje, sektorje in izvajalce. Oblikujejo okolje, v katerem se lahko razvije vzajemno zaupanje, in zagotavljajo okvir za prenašanje kreditnih točk sistema ECVET. Ta partnerstva je treba formalizirati z *memorandumi o soglasju* v okviru sistema ECVET. *Učni sporazumi* ponujajo preproste, praktične in sistematične smernice za praktično izvajanje ureditev o prenašanju kreditnih točk in za postopke za posamezne udeležence v učnem procesu.

Točke ECVET so kot potreben in dopolnilen vir informacij priložene kvalifikacijam in enotam učnih rezultatov. Oblikovane so na podlagi skupnih evropskih dogovorov, iz njih je lažje razbrati dosežene učne izide, kar omogoči lažje prenašanje in zbiranje učnih rezultatov, ki jih je dosegel udeleženec v učnem procesu. Poleg tega so učni rezultati zaradi dodeljevanja točk ECVET kvalifikaciji in njenim sestavnim enotam oprijemljivejši. Tako točke ECVET zagotavljajo informacije o skupni vrednosti učnih rezultatov, potrebnih za pridobitev kvalifikacije, in omogočajo določitev relativne vrednosti njihovih sestavnih enot. Točke odražajo pridobitev enot učnih rezultatov in seštevek enot. Poudariti je treba, da so točke ECVET smiselne le v povezavi z učnimi rezultati v okviru določene kvalifikacije, razen če nacionalna, regionalna ali sektorska pravila omogočajo, da se lahko točke ECVET uporabijo

na drugačen način. Po dogovoru se 60 točk dodeli učnim rezultatom, za katere se pričakuje, da bodo doseženi v enem letu formalnega in rednega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Ti učni rezultati se ocenijo in potrdijo, tako da se lahko kreditne točke dodeljene enotam učnih rezultatov prenesejo iz enega sistema kvalifikacij poklicnega izobraževanja in usposabljanja v drugega ali iz enega učnega okvira v drugega.

Gre za pet stopenjski proces dodeljevanja točk ECVET-a za izkazane učne izide/rezultate:

1. faza identifikacije: znanja, spretnosti, kompetenc
2. faza preverjanja učnih izidov: ocenjevanje (formativno - procesno, sumativno - končno)
3. dodelitev točk ECVET-a: merjenje in določanje kreditnih točke za izkazane učne izide
4. potrjevanje učnih izidov
5. priznavanje učnih izidov (Hvala K. P. 2009)

ECVET se lahko uporablja ne glede to, da imajo morda ti sistemi kvalifikacij svoje kreditne sisteme. *ECVET* se lahko uporablja v okviru katere koli kvalifikacije poklicnega izobraževanja in usposabljanja in v okviru katerih koli referenčnih ravni Evropskega kvalifikacijskega okvira. Uporablja se za učne rezultate, ki se dosežejo v katerem koli okviru.

Končni uporabniki sistema ECVET so udeleženci v učnem procesu. *ECVET* bo učinkovit le potem, ko ga bodo uporabljale ustrezne pristojne ustanove na nacionalni, regionalni, lokalni ali sektorski ravni.

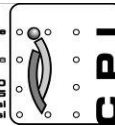
Te ustanove morajo opredeliti in določiti obseg izvajanja in formalizirati odločitve na ustrezni ravni. Prav tako morajo zagotoviti, da se pri izvajanju in uporabi sistema *ECVET* upoštevajo merila zagotavljanja kakovosti.

NAMEN ECVET-a :

Predlog za vzpostavitev sistema *ECVET* (European Credit System for Vocational Education and Training) je ena od vrste evropskih pobud, vključno z Evropskim sistemom prenašanja in zbiranja kreditnih točk (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS), Europassom, Evropsko listino kakovosti za mobilnost (European Quality Charter for Mobility, EQCM), Evropskimi načeli za ugotavljanje in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja (Common European principles for validation of non-formal and informal learning) ter Evropskim okvirom kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (European Qualification Framework for lifelong learning, EQF), ki se uporablja kot referenčno stopnjo za kvalifikacije.

Dodana vrednost sistema *ECVET* omogočila lažje vseživljenjsko učenje in zmanjšuje ovire za mobilnost v Evropi. Ena od glavnih ovir za večje zanimanje za transnacionalno mobilnost kot del začetnega in nadaljevalnega poklicnega

usposabljanja in izobraževanja je težava z ugotavljanjem, potrjevanjem in priznavanjem učnih rezultatov, pridobljenih med bivanjem v drugi državi.

Poleg tega poteka vse več vseživljenjskega učenja v različnih državah in v različnih okvirih, formalnih, neformalnih in priložnostnih. Tako predstavlja raznolikost, razdrobljenost sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja in sistemov kvalifikacij v Evropi eden od najpomembnejših izzivov.

Z namenom dodane vrednosti daje Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, v skladu s 149. in 150. členoma državam članicam možnost, da uporabljajo ECVET kot sredstvo za doseganje boljše preglednosti, primerljivosti, prenašanja in zbiranja učnih rezultatov med različnimi učnimi okviri in različnimi državami z namenom oblikovanja vseživljenjskega učenja brez meja.

ECVET pa se ne uporablja za vzajemno priznavanje kvalifikacij na področju reguliranih poklicev, saj to zagotavlja Direktiva 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005.

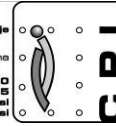
Priporočilo vzpostavlja ECVET kot metodološki okvir, ki se lahko uporablja za opis kvalifikacij z enotami učnih rezultatov z ustreznimi točkami z namenom prenašanja in zbiranja učnih rezultatov. Namen ali zahteva sistema ECVET ni uskladitev kvalifikacij in sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, temveč boljša primerljivost in skladnost. Potrebno je poudariti, da sistema ECVET ni možno vzpostaviti in uporabljati dokler ni kulturno in tehnično prilagojen nacionalnim, regionalnim ali sektorskim okvirom.

Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju priporočajo je, da države članice vzpostavijo ECVET do leta 2012, da v ta namen razvijejo partnerstva in mreže na evropski, nacionalni, regionalni, lokalni in sektorski ravni za izvajanje sistema ECVET in uporabljajo načela za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Za doseg ciljev ECVET-a se uporablja skupno načelo subsidarnosti in načelo sorazmernosti ter skupni mehanizmi, terminologija, reference ter pristop in dogovori za sodelovanje med udeleženi zainteresiranimi stranmi.

Evropski parlament in svet priporočata državam članicam EU ob uvajanju Priporočil Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ECVET (predlog, 2008/0070, COD):

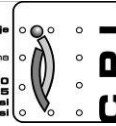
1. naj spodbujajo Evropski sistem prenašanja kreditnih točk z namenom omogočanja lažje transnacionalne mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter čezmejnem vseživljenjskem učenju;
2. naj se uporabljajo ECVET od leta 2012, za njegovo postopno uporabo pri kvalifikacijah poklicnega izobraževanja in usposabljanja v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso, za namen prenašanja, priznavanja in zbiranja učnih rezultatov posameznikov, doseženih v formalnih, neformalnih in priložnostnih okvirih;
3. naj podpirajo razvoj nacionalnih in evropskih partnerstev ter mrež;
4. naj zagotovijo, da imajo zainteresirane strani in posamezniki s področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja dostop do informacij in smernic za uporabo sistema ECVET. V ta namen naj pristojni organi primerno objavijo uporabo sistema ECVET za kvalifikacije in da ustrezni dokumenti „Europass“, vsebujejo jasno navedene ustrezne informacije;

5. naj pri uporabi sistema ECVET uporabljajo načela za zagotavljanje kakovosti, zlasti v povezavi z ocenjevanjem, potrjevanjem in priznavanjem učnih rezultatov;
6. naj zagotovijo, da delujejo mehanizmi usklajevanja in spremljanja na ustreznih ravneh v skladu z zakonodajo ter da veljajo strukture in zahteve vsake države članice, da se zagotovi kakovost, preglednost in usklajenost pobud za izvajanje sistema ECVET.

ob upoštevanju naslednjega:

- Razvijanje in priznavanje znanja, sposobnosti in usposobljenosti državljanov sta bistvenega pomena za razvoj posameznika, konkurenčnost, zaposlenost in socialno kohezijo v Skupnosti. Omogočiti je potrebno lažjo transnacionalno mobilnosti delavcev in udeležencev v učnem procesu ter prispevati k izpolnjevanju zahtev ponudbe in povpraševanja na evropskem trgu dela.
- Spodbujati in izboljševati sodelovanje pri čezmejnem vseživljenjskem učenju za vse, prenašanje, priznavanje in zbiranje učnih rezultatov posameznikov, doseženih v okviru formalnega, neformalnega ali priložnostnega učenja, na nacionalnih ravneh in na ravni Skupnosti.
- Zagotoviti večjo preglednost kvalifikacij en od ključnih delov prizadevanj, ki so nujna za prilagoditev sistemov izobraževanja in usposabljanja v Skupnosti potrebam družbe znanja.
- Izboljšati preglednosti in priznavanja metod na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- Poudariti pomen sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da bi udeležencem v učnem procesu omogočili zbiranje dosežkov, doseženih na njihovih učnih poteh pri premiku iz enega sistema poklicnega usposabljanja v drugega.
- Omogočiti lažje prenašanje, priznavanje in zbiranje učnih rezultatov posameznikov, ki želijo pridobiti kvalifikacijo.
- ECVET mora temeljiti na načelih in tehničnih specifikacijah ter podpirati skupna načela za zagotavljanje kakovosti iz sklepov Sveta o zagotavljanju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz maja 2004 in iz Priporočila o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
- ECVET se uporablja za vse učne rezultate, ki jih je načeloma možno doseči pri različnih izobraževalnih in učnih poteh, in se nato prenašajo in priznavajo. Zato to priporočilo prispeva k širšim ciljem spodbujanja vseživljenjskega učenja in povečanja zaposljivosti, mobilnosti in socialne vključenosti delavcev in udeležencev v učnem procesu, k posodobitvi sistemov izobraževanja in usposabljanja, k razvijanju prožnih in individualiziranih poti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, k povezovanju izobraževanja, usposabljanja, zaposlitve in potreb posameznikov, k povezovanju formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja ter k priznavanju učnih rezultatov, doseženih pri pridobivanju življenjskih in poklicnih izkušenj.

- Pregledna načela za zagotavljanje kakovosti, izmenjava informacij in razvijanje partnerstev med ustanovami, pristojnimi za kvalifikacije, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugimi zainteresiranimi stranmi morajo pripomoči h krepitvi vzajemnega zaupanja.
- Omogočiti lažjo skladnost in primerljivost ter zbiranje in prenašanje sistemov kreditnih točk, ki se uporabljajo v poklicnem izobraževanju in usposabljanju in v visokošolskem izobraževanju, in tako prispevati k večji prepustnosti med ravni izobraževanja in usposabljanja v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso.
- Spodbuditi postopke formalizacije oz. potrjevanja učnih rezultatov iz neformalnih in priložnostnih učnih okvirov.
- Spodbuditi tesno povezavo med okvirom EQF in evropskimi sistemi za prenašanje in zbiranje kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter visokošolskem izobraževanju. Medtem ko je glavni cilj okvira EQF povečanje preglednosti, primerljivosti in prenosljivosti pridobljenih kvalifikacij, bo ECVET omogočil lažje prenašanje, priznavanje in zbiranje učnih rezultatov, ki so jih posamezniki dosegli na svojih poteh za pridobitev kvalifikacij.
- Upoštevati priporočila o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) in o transnacionalni: Evropska listina kakovosti za mobilnost.
- Povezati načelo subsidiarnosti in načelo sorazmernosti, kar pomeni da Evropski sistem prenašanja kreditnih točk (ECVET) ne nadomešča ali opredeljuje nacionalnih sistemov kvalifikacij in/ali kvalifikacij in/ali nacionalnih sistemov kreditnih točk, ne opisuje posebnih učnih rezultatov ali usposobljenosti posameznika in njen cilj ali zahteva ni razpršitev ali uskladitev sistemov kvalifikacij.
- Uporaba sistema ECVET ne sme vplivati na dostop do trga dela, kjer so poklicne kvalifikacije priznane v skladu z Direktivo 2005/36/ES.

Namen Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju je lažje priznavanje učnih rezultatov v okviru mobilnosti pri pridobitvi kvalifikacije. Njegova uporaba pri določeni kvalifikaciji temelji na naslednjih načelih in tehničnih specifikacijah.

Priloga:

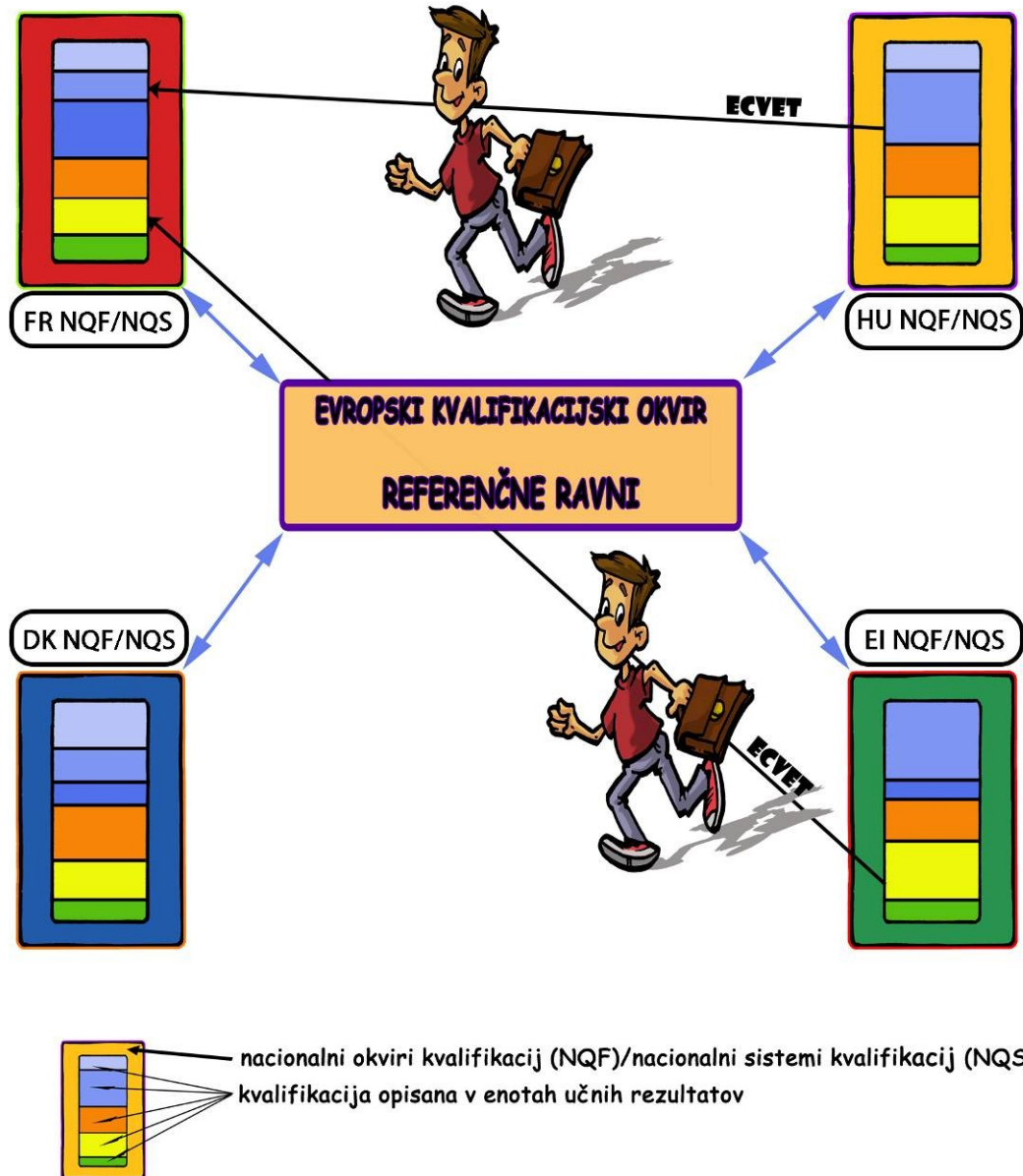
Vir: Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), [SEC(2008) 442, SEC(2008) 443], predlog, Komisija evropskih skupnosti Bruselj, 9.4.2008, COM(2008) 180 konč., 2008/0070 (COD)

Shema

1: EQF in ECVET za preglednost in prenosljivost učnih rezultatov (primer)

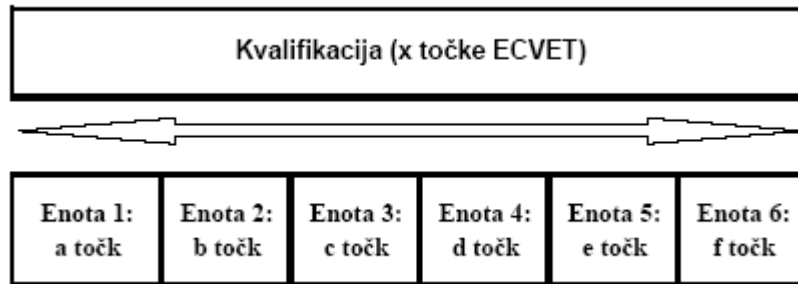
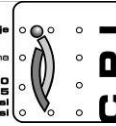
V zgornjem primeru je posameznik pridobil svojo kvalifikacijo v FR, tako da je zbiral učne rezultate,

prenesene iz HU in EI.

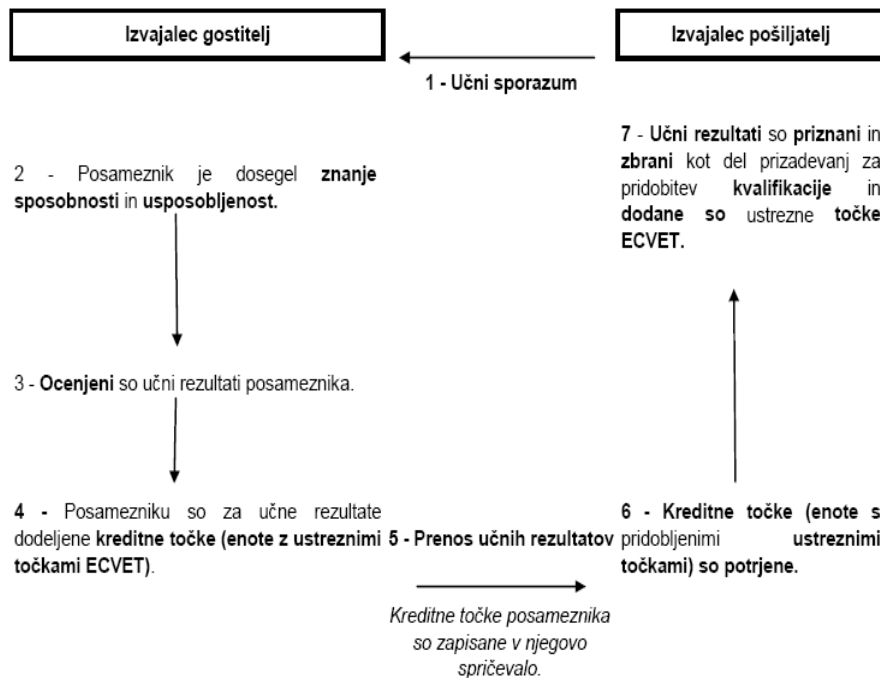
Shema 2: enote učnih rezultatov in točke ECVET (primer)

Vrednost točk ECVET za kvalifikacijo (x) je vsota točk ECVET, dodeljenih vsaki enoti (a+b+c+d+e+f).

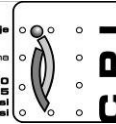

Shema 3: Uporaba sistema ECVET za prenašanje in zbiranje učnih rezultatov

Primer št. 1: prenos organizirata dva partnerja (izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja) v okviru formalnega učnega okvira ali izobraževanja za posameznike, ki so vključeni v programe mobilnosti, kot je Leonardo da Vinci.

Primer št. 2: prenos in pridobitev učnih rezultatov, ki jih pri pridobivanju poklicnih in življenjskih izkušenj (neformalni in priložnostni učni okvir) pridobil posameznika s poklicnimi izkušnjami, ki želi pridobiti kvalifikacijo.

**Okvir A: poklicne in življenjske izkušnje
(neformalni in priložnostni učni okvir)**

1 - Posameznik je dosegel **znanje, sposobnosti in usposobljenost.**

Okvir B: pridobivanje kvalifikacije

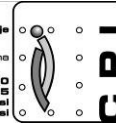
5 - Učni rezultati so priznani in zbrani kot del prizadevanj za pridobitev kvalifikacije in dodane so ustrezne točke ECVET.

4 - Pridobljene kreditne točke (enote z ustreznimi točkami ECVET) je potrdila pristojna ustanova, pooblaščenca za to nalogo.

3 - Posamezniku so dodeljene kreditne točke (enote z ustreznimi točkami ECVET) za dosežene in uspešno ocenjene učne rezultate.

2 - Ocenjeni so učni rezultati posameznika.

ENOTE UČNIH IZIDOV IN KREDITNE TOČKE ECVET-a

Razvoj EQF-a (Evropskega kvalifikacijskega okvira) in uvedba ECVET-a (Evropskega kreditnega sistema za poklicno in strokovno izobraževanje), ki temeljita na učnih izidih, sta pokazala, da je potrebno nameniti veliko pozornosti dejavnikom ki sočasno pospešujejo nacionalne reforme in nove učne pristope.

Po mnenju strokovnih politike, socialnih partnerjev in izvajalcev programov izobraževanja in usposabljanja **so učni izidi pomembni pri povečanju dostopa do izobraževanja, usposabljanja in učenja ter so nujni pokazatelji napredka le-teh.**

Prav zaradi tega so pričakovanja zelo visoka in večina vidi v tem **priložnost za izobraževanje in usposabljanje posameznika glede na individualne potrebe in zahteve**

trga dela v skladu z načinom preverjanja učnih izidov.

Pomen pristopa učnih izidov najbolje opisuje Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta (18. junija 2009):

ECVET je tehnični okvir za prenašanje, priznavanje in, kadar je primerno, zbiranje učnih rezultatov posameznikov, da bi dosegli kvalifikacijo.

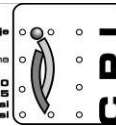
ECVET ni pobuda za usklajevanje kvalifikacij, temveč pobuda za pregledno in skupno razumevanje učnih izidov – poleg tega ECVET ponuja tehnični pristop pri oblikovanju opisa usposobljenosti. Ključni dejavniki, ki zagotavljajo pravilno razumevanje in izvajanje ECVET-a, so:

1. uporaba pristopa učnih izidov,
2. organizacija učnih izidov v enote,
3. določitev postopkov, načinov in oblik vrednotenja učnih izidov za določeno enoto,
4. uporaba točk ECVET-a.

ECVET je kreditni sistem, ki temelji na enotah učnih izidih. Po priporočilu Evropskega parlamenta (18. junija 2009) »**Orodja in metode ECVET-a zajemajo opis kvalifikacij glede enot učnih izidov**«. V tem kontekstu enota pomeni »komponento (del) kvalifikacije, ki je sestavljena iz razumljivega nabora znanja, spretnosti in kompetenc, ki se lahko ocenjujejo in vrednotijo«.

Uvedba ECVET-a spodbuja tako razvoj pristopa k učnim izidom kot tudi razvoj pristopa k organizacijskim enotam.

Torej, enota je del kvalifikacije, sestavljena iz znanja, spretnosti in kompetenc, ki se zahtevajo za določeno kvalifikacijo. Kvalifikacija najpogosteje obsega več enot in je sestavljena iz niza enot. Zato lahko udeleženec v učnem procesu pridobi kvalifikacijo z zbiranjem potrebnih enot, ki jih je dosegel v različnih državah in različnih okvirih (formalnih, neformalnih in priložnostnih).

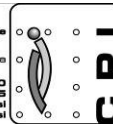

Enote, ki sestavljajo kvalifikacijo, morajo biti:

- opisane z berljivimi in razumljivimi izrazi s sklicevanjem na znanje, sposobnosti in usposobljenosti v teh izrazih;
- oblikovane in organizirane v skladu s celotno kvalifikacijo;
- oblikovane tako, da omogočajo samostojno oceno in potrditev učnih rezultatov v enoti.

Enota je lahko specifična za posamezno kvalifikacijo ali je lahko skupna številnim kvalifikacijam. Pričakovani učni izidi, ki opredeljujejo enoto, se lahko dosežejo ne glede na kraj ali način. Zato se enota načeloma ne sme zamenjati z delom uradnega učnega programa ali z programom usposabljanja.

Pristojne ustanove lahko v skladu z nacionalnimi, regionalnimi ali sektorskimi pravili opredelijo pravila in postopke za opredelitev značilnosti enot učnih izidov in za združevanje in zbiranje enot za dano kvalifikacijo.

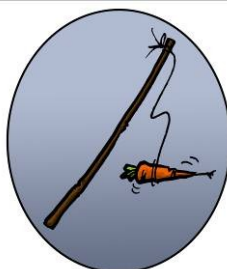
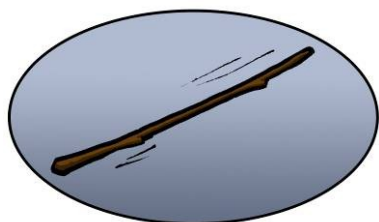

1. ECVET in pristop učnih izidov

Skladno z Evropskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) so učni izidi opredeljene v smislu znanja, spretnosti in usposobljenosti in pomenijo trditve o tem, kaj udeleženec zna, razume in je sposoben opraviti ob pridobitvi poklicne kvalifikacije.

Poudariti je potrebno, da jasnost, pomen in univerzalnost definicije izpodbijajo naslednje predstave:

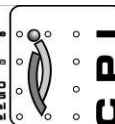
1. razlike v kulturah in praksah med državami

RAZLIKE V PRAKSAH

2. negotovosti v zvezi z razumevanjem in uporabo treh komponent (znanja, spretnosti in kompetenc)
 - (a) ločitev učnega procesa od učnih izidov
 - (b) razlika med učnimi izidi in učnimi cilji
 - (c) povezava, ki je bolj ali manj jasna, med učnimi izidi in pogoji za opravljanje poklica/ za delovno mesto
3. raznolikost konceptov, metod, tipologij in standardov, s katerimi opisujemo učne izide.
»Tako, ko države želijo pokazati, kako njihove nacionalne kvalifikacije ustrezajo merilom Evropskega kvalifikacijskega okvirja, morajo sprejeti pristop k učnim izidom bodisi kot dopolnilo trenutnega pristopa, ki ga uporabljajo, bodisi kot njegovo zamenjavo.« (18. junija 2009)

Država/model	Učiti se za znanje/ Učenje usmerjeno v vedeti	Učiti se za delati	Učiti se za živeti skupaj	Učiti se za biti
Francija	savoir / znati, vedeti	savoir faire / znati narediti		savoir etre / znati biti
Francija (skupni temelj/jedro)	connaissances / poznavanja	capacités (kapacitete/sposob nosti)	vedenje	vedenje

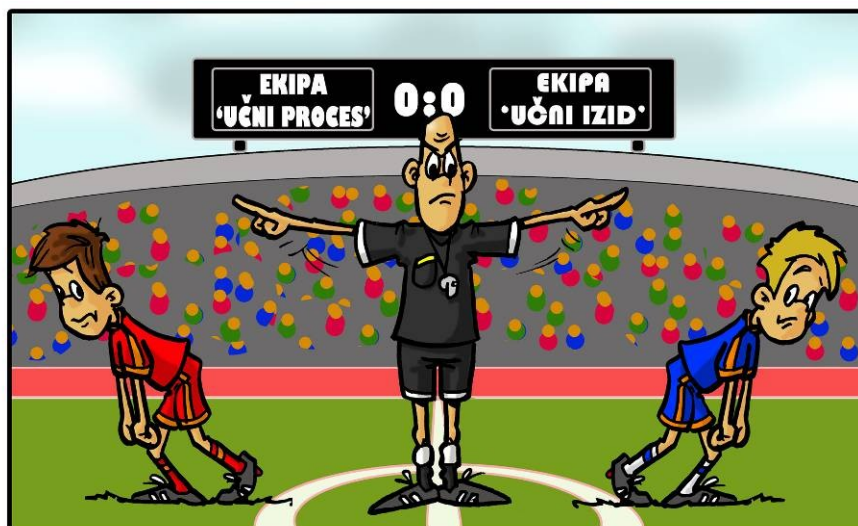
Irska	znanje (obseg in vrsta)	know-how (znati kako) in veščine (rang in selektivnost)		spodobnost (kontekst, vloga, učiti se za naučiti se in upoštevati svoje notranje kognitivne sposobnosti)
Malta (Bloomova taksionomija)	znanje	veščine		vedenje
Portugalska (srednješolsko izobraževanje)	kognitivne sposobnosti	funkcionalne sposobnosti	družbene sposobnosti	družbene sposobnosti
Ciper	kognitivne sposobnosti			čustvenost, prenost
Projekt Tuning	neodvisnost/samostojnost	medosebnost		systemska
EQF	znanje	veščine		kompetence/sposobnosti
Ključne kompetence EU	znanje	veščine		vedenje

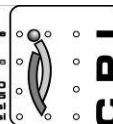
Vir: Cedefop Conference, EQARF and ECVET, Moving from principles to implementation, Implementing ECVET: Units of Learning Outcomes and ECVET points, working material, Management Centre Europe, Brussels, November 2009

2. Vloga enot učnih izidov pri ECVET-u

ECVET je kreditni sistem učenja in usposabljanja, ki temelji na učnih izidih in enotah. **»Orodja in metodologija ECVET-a vsebujejo opis kvalifikacij glede na enote učnih izidov«** (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009); **v tem kontekstu enota pomeni komponento kvalifikacije, ki zajema enoten nabor znanja, veščin in kompetenc, ki se lahko ocenijo in vrednotijo.**

Gre za pristop, kjer je poudarek na namenu in jasni ločenosti oblikovanja kvalifikacij glede na učne izide od oblikovanja programov in komponent programov, ki vodijo k učnim izidom.

V ECVET-u imajo enote različne pomene:

- enote za čitljivosti in razumevanja učnih izidov,
- enote za ugotavljanje učnih izidov,
- enote za ocenjevanje učnih izidov,
- enote za ugotavljanje in podeljevanje delnih kvalifikacij,
- enote kot sredstva za zbiranje učnih izidov,
- enote kot sredstva za prenašanje učnih izidov,
- enote za razporejanje točk ECVET-a po delih kvalifikacij.

(Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Primer različnosti sistemskih pristopov in razumevanje učnih izidov:

Po QCF-ju, ki se izvaja v Angliji, je enota definirana kot razumljiv in jasen nabor učnih izidov in kriterijev ocenitev, ki imajo naslov, kreditno vrednost in raven.

V francosko-govorečem delu Belgije, kjer se izvaja program SFMQ je enota definirana kot nabor znanj, veščin in vedenj, ki so pomemben del kvalifikacije. Lahko se ocenjuje in vrednoti posamezno.

Pri programu SNCFP, ki se izvaja v Španiji, je koncept »enota sposobnosti« definiran kot najmanjši nabor profesionalnih kompetenc, ki so lahko delno priznajo in akreditirajo«

Na Finskem so enote sestavljene na podlagi funkcij dela oz. delovnega procesa, tako da so enote pri poklicnih kvalifikacijah narejene z namenom pridobiti nabor kompetenc v delovni dobi. Enote se lahko vrednotijo in prikažejo samostojno.

V Franciji poklicne diplome temeljijo na enotah. Vsaka enota vsebuje razumljiv nabor kompetenc za določeno znanje. Vsebina vsake enote je tesno povezana z dejavnostmi in nalogami med delovno dobo.

3. Opis enot učnih izidov pri ECVET-u

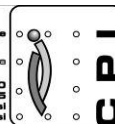
Opis enot je pomemben za uspeh ECVETA, saj so te temelj transparentnosti vsake kvalifikacije.

Po priporočilu ECVET-a morajo specifikacije za enoto vključevati:

- naziv enote;
- naziv kvalifikacije, na katero se enota nanaša;
- reference/pristojnosti kvalifikacije v skladu z ravno Evropskega kvalifikacijskega okvira in po potrebi ravno Nacionalnega kvalifikacijskega okvirja z ustreznimi kreditnimi točkami ECVET, povezanimi s kvalifikacijo;
- učne izide vsebovane v enotah
- postopke in kriterije za ocenitev teh učnih izidov
- točke ECVETA povezane z enoto
- časovno veljavnost enote, kadar je to potrebno

(Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Funkcija enot	Enote, ki sestavljajo kvalifikacije, morajo biti:	Cilji in izzivi
1. Opis vsebine kvalifikacije	opisane z berljivimi in razumljivimi izrazi s	Zagotoviti transparentnost in čitljivost informacij o

	sklicevanjem na znanje, sposobnosti in usposobljenosti v teh izrazih	kvalifikaciji, s katerimi se omogočijo dogovori med ustanovami, vzpostavitev partnerstva in vzajemno zaupanje, predvsem za mobilnost.
2. Oblikovanje/strukturiranje kvalifikacije	razumljivo oblikovane in razporejene/organizirane v skladu s celotno kvalifikacijo«	Strukturiranje posameznih sestavnih delov kvalifikacij v celoto. Zagotoviti navodila za strukturiranje vsebine različnih programov formalnih kot neformalnih.
3. Zbiranje učnih izidov in postopnih dostopov posameznika do celotne kvalifikacije, vključno z učnimi izidi, pridobljenimi v tujini.	Oblikovane tako, da omogočajo samostojno oceno potrditev učnih izidov v enoti.«	Določiti/Zagotoviti dostop do sredstev veljavnosti in priznanj kot tudi njihovo fleksibilnost. Zagotoviti vsebino in olajšati učne poti posameznika

Vir: Cedefop Conference, EQARF and ECVET, Moving from principles to implementation, Implementing ECVET: Units of Learning Outcomes and ECVET points, working material, Management Centre Europe, Brussels, November 2009

1. UČNI IZIDI

Kaj so učni izidi?

Učni izidi so trditve o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben (kompetenten) opraviti ob zaključku učnega procesa. (glej Priporočilo o Evropskem kvalifikacijske ogrodju iz leta 2008 – EQF)² Evropsko kvalifikacijsko ogrodje se uporablja za namene ECVET-a kot referenca za določanje stopnje zahtevnosti učnih izidov, ki določajo kvalifikacijo.

Učni izidi se določajo v postopku definiranja kvalifikacij. Obstajajo različni pristopi za opredelitev in opis učnih izidov, kar je odvisno od kvalifikacijskega sistema.

Kako natančno so učni izidi določeni glede na stopnjo zahtevnosti kvalifikacije, je odvisni od njihovega cilja in konteksta.

Učni izidi se lahko uporabljajo za različne namene, npr.: za opis kvalifikacijskih ogrodiv, pri definiranju kvalifikacij, pri določanju vsebin kurikula, pri ocenjevanju in vrednotenju znanj, spretnosti in kompetenc.

Učni izidi se lahko pridobijo prek različnih učnih poti in oblik učenja / posredovanja (v šoli, v podjetju ...), v različnih učnih kontekstih (formalnem, neformalnem in informalnem) in okoljih.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:111:0001:0007:EN:PDF>

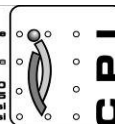
Kako so učni izidi opisani?

Evropska definicija za opis učnih izidov uporablja pojme: znanje, spretnosti in kompetence, kar predstavlja skupni imenovalec različnim pristopom opisovanja.

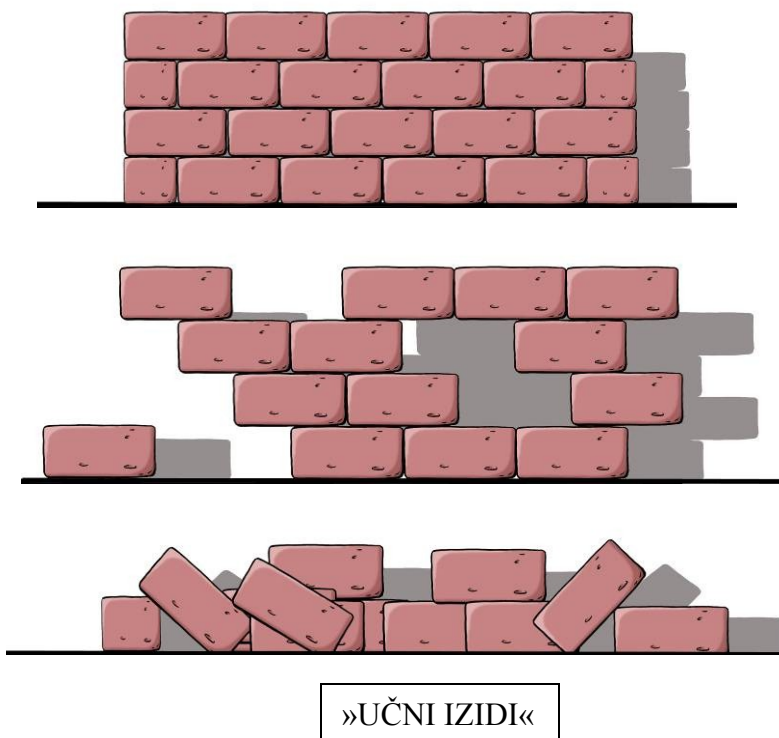
ECVET ne ponuja modela ali taksinomije opisa učnih izidov. Takšni modeli ali klasifikacije lahko obstajajo na nacionalni / regionalni - sistemski ravni (kot del nacionalnega kvalifikacijskega okvira) oz. na operativni ravni izvajalca.

Pri izvajanju ECVET-a je bistveno, da učni izidi jasno opisujejo in opredeljujejo kvalifikacije ter enote, z vidika presoje:

- primerljivosti učnih izidov v različnih okoljih,

- omogočanja mobilnosti, z vidika vsebinske podobnosti in sorodnosti kvalifikacije.
- Za partnerje ECVET-a je smotrno razvijati orodja, kot so mreže ali sheme za opis učnih izidov z namenom:
- primerjave kvalifikacij med različnimi kvalifikacijskimi sistemi;
 - poudarjanja podobnosti in opredeljevanja razlik med učnimi izidi, ki opredeljujejo primerljive kvalifikacije.

Kako se učni izidi uporabljajo v ECVET-u?

Za izvedbo ECVET-a je bistveno, da so kvalifikacije opisane na podlagi učnih izidov.

Učni izidi sestavljajo enote in le-te kvalifikacije. Vrednoteni učni izidi tvorijo kredite. Krediti omogočajo prenos in nabor učnih izidov.

Učni izidi so osnova za ugotavljanje vsebinske primerljivosti enega učnega okolja ali kontekstu z drugim. To je mogoče le zato, ker učni izidi niso odvisni od učnega procesa ali učnega konteksta, v katerem so bili doseženi temveč od učnega rezultata.

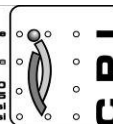
2. ENOTE

Kaj je enota in kako se povezujejo s kvalifikacijo?

Enota je del kvalifikacije in vsebuje sklop znanja, spretnosti in kompetenc, ki se vrednotijo.

Enote omogočajo prek prenosa in zbiranja učnih izidov postopno doseganje kvalifikacije. Te se ocenjujejo in potrjujejo z namenom dokazovanja in beleženja, posameznikovih učnih izidov.

Odvisno od obstoječih predpisov so lahko enote skupne več kvalifikacijam ali značilne za eno določeno kvalifikacijo. Enote se zbirajo na podlagi merili in zahtev za doseganje kvalifikacij. Ta merila/zahteve so lahko bolj ali manj določena (restriktivna), kar je odvisno od tradicije in prakse kvalifikacijskega sistema ter načina doseganja standardov kvalifikacije. Enote se lahko uporabijo pri oblikovanju programov formalnega izobraževanja in usposabljanja.

Zakaj je za ECVET potrebna uporaba enot?

Cilj ECVET-a je zbiranje in priznanje ocenjenih učnih izidov posameznikov ter olajšati prenos le-teh pri pridobitvi kvalifikacije.

To je mogoče, ker se vsaka enota zabeleži ter se učni izidi vrednotijo. Zbiranje enot omogoča posamezniku postopno pridobitev kvalifikacije ter prenos priznanih učnih izidov v različne nove kontekste brez ponovnega vrednotenja.

Kako se lahko ECVET uporablja v kvalifikacijskih sistemih, kjer se ne uporabljajo enote?

V državah, kjer kvalifikacije niso oblikovane na sistemu enote ali kjer zbiranje enot ni mogoče, se ECVET lahko uporablja za namene mobilnosti. Za namen mobilnosti se oblikujejo enote, ki se lahko prenašajo. Učni izidi se priznajo posamezniku za tisti del, ki ustreza vsebini izobraževalnega programa v domači ustanovi. Učni izidi se priznajo ob zaključku izobraževanja, glede na končno ocenjevanje, ki vodi k pridobitvi kvalifikacije.

Kako se lahko učni izidi zbirajo za oblikovanje enot?

Enote bi morale biti oblikovane in organizirane v skladu s celotno kvalifikacijo. Ugotovitev povezave med posameznimi učnimi izidi je nujna za združitev učnih izidov v enote. To je lahko zato ker zajemajo isti nabor poklicnih aktivnosti ali isto področje znanja, spretnosti ali kompetenc.

Isti učni izidi se ne smejo dvakrat ocenjevati, prav zato ponavadi niso del različnih enot. V določenih primerih pa se lahko določeno znanje, spretnosti in kompetenc, ki se nanašajo na vse ali samo na skupino enot, določijo po potrebi. Denimo tisti, ki zadevajo zdravje in varnost; varstvo okolja; higieno ali ključne kompetence. Ti učni izidi, tudi če so skupni ali transverzalni, morajo biti jasno navedeni v opisu enote.

Enote morajo biti opisane z berljivimi in razumljivimi izrazi s sklicevanjem na znanje, spretnosti in kompetence, ki jih vsebujejo.

Kako se opiše enote pri uporabi ECVET-a?

Opisi enot so bistvenega pomena za uspeh postopkov ECVET-a, saj so osnova za vsebinsko transparentnost kvalifikacij. Opis enot omogoča pristojnim ustanovam in izvajalcem poklicnega in strokovnega izobraževanja razumeti posebnosti enote in ocenjevanja, ki so značilne za določeno kvalifikacijo glede na kvalifikacijski okvir.

Specifikacija enote bi morala vključevati:

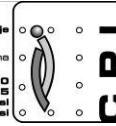
- naziv enote,
- naziv kvalifikacij na katero se enota nanaša,
- referenco kvalifikacije v skladu z ravni Evropskega kvalifikacijskega ogrodja in kadar je to potrebno tudi ravni Nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja, skupaj z deležem točk ECVET-a, ki pripadajo določeni kvalifikaciji,
- učne izide, ki jih vsebuje enota,
- postopke in merila za ocenjevanje učnih izidov, ki jih vsebuje enota,
- točke ECVET-a, povezane z enoto,
- po potrebi časovno veljavnost enote.

Če so v nacionalnih standardih določene dodatne zahteve ali omejitve o enotah in opisih le-teh, npr. omejena časovna veljavnost, bodo le-te prav tako vključene v opis specifikacije enote.

Kdo določa enote?

Določanje enot je odvisno od institucionalnih struktur in pristojnih ustanov:

- V nekaterih sistemih so enote definirane kot del »kvalifikacijskega« poklicnega

standarda. Definirane so torej na nacionalni ravni, določajo pa jih pristojne ustanove, odgovorne za razvijanje kvalifikacij (npr. ministrstva, nacionalni centri, sektorske organizacije, ...).

- V drugih sistemih so izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja lahko odgovorni za določanje enot, na podlagi »kvalifikacijskega« poklicnega standarda, določenega na osrednji ravni.

Pri uporabi ECVET-a za namene mobilnosti, so enote večinoma definirane v okvirju omrežij (nacionalnih ali transnacionalnih) s strani udeleženih partnerjev. Ta pristop sodelovanja zagotavlja, da so enote primerne za namen prenosa iz enega sistema v drugega.

Kaj povezuje enote z izobraževalnim programom?

Izobraževalni program je sestavljen iz različnih kurikularnih elementov. Program torej zastavlja način, kako so učni izidi organizirani. Povezava med enotami in naborom učnih aktivnosti je odvisna od kvalifikacijskega sistema. Denimo nabor učnih aktivnosti lahko ustreza delu enote, enoti ali večjemu številu enot.

V nekaterih sistemih so programi oblikovani tako, da vodijo k progresivnemu (naprednemu) pridobivanju enot. V drugih sistemih pa se enote dosežejo po koncu celotnega učnega programa in tudi takrat se učenca oceni. Obstajajo tudi vmesne situacije, kjer se kontinuirano ocenjevanje kombinira s končnim ocenjevanjem.

Ali obstaja »idealna« velikost enote?

Ne obstaja idealna velikost enote. V nekaterih sistemih se uporabljajo enote, ki so deloma majhne velikosti. To pomeni, da zajemajo relativno malo število učnih izidov.

Prednosti:

- enote se lahko dosežejo v relativno kratkem času učenja in zaradi tega so primerne za geografsko mobilnost.
- primerne so za različne ciljne skupine, zlasti za učence z nižjimi učnimi zmožnostmi, učence ki jim grozi osip in tudi za odrasle, ki kombinirajo učenje z delom.

Pomanjkljivosti:

- zaradi velikega števila enot v kvalifikaciji ta pristop zahteva večjo število ocenjevanj;
- razdrobljenost kvalifikacij na veliko število enot lahko dodatno oteži postopek ugotavljanja in ocenjevanj, ali je učenec zmožen kombinirati celotno znanje, spretnosti in kompetence na bolj kompleksen način.

V drugih sistemih kjer kvalifikacije vsebujejo le dokaj majhno število enot so le-te zasnovane kot večje skupine učnih izidov.

Prednosti so:

- ocenjevanje večje enote omogoča učencem pokazati njihovo sposobnost celovitega združevanja znanja, spretnosti in kompetenc pri izvajanju bolj kompleksnih nalog, storitev in izdelkov;
- število sumativnega ocenjevanja je majhno.

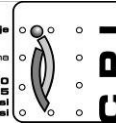
Slabosti so:

- dolžina učnih aktivnosti, ki pripadajo posamezni učni enoti, je lahko za kandidata preobsežna glede na nabor učnih izidov.
- za pripravo enote je potrebno večje število učnih aktivnosti, pri čemer se lahko pojavijo težave pri doseganju celotne enote v kontekstu kratkega obdobja meddržavne mobilnosti.

Velikost enot je torej odvisna od prakse nacionalnega kvalifikacijskega sistema kot tudi od namena enote. Tako na primer enote, ki so prvenstveno oblikovane za trg dela (kot recimo delne kvalifikacije), bodo najverjetneje večje. Na drugi strani pa, če so enote oblikovane predvsem za namene mobilnosti ali namenjene določenim ciljnim skupinam kot so učenci z učnimi težavami različnih izvorov, odrasli ..., bodo manjše.

Kako se enote uporabljajo v okviru partnerstev ECVET-a za mobilnost?

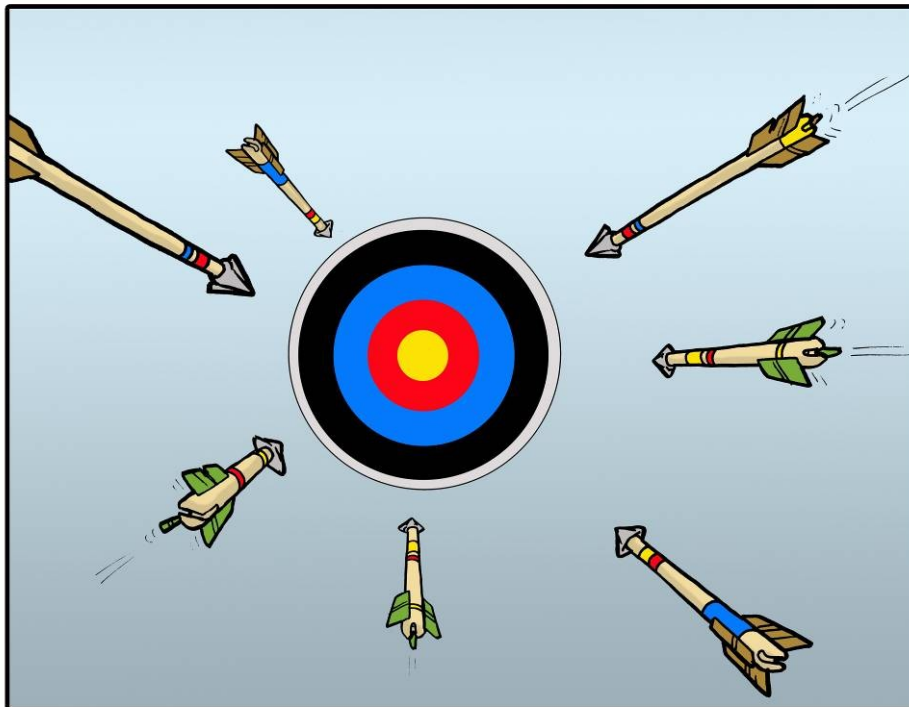
Za prenos kreditnih točk iz različnih okoljih se pristojne ustanove domačega in gostujočega okolja med seboj dogovorijo glede vsebinske primerljivosti in standardov ocenjevanja učni

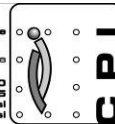

izidov pripadajoči enoti.

Za uporabo ECVET-a učne mobilnosti med različnimi državami sistemi, navajamo nekaj pristopov določanja primerljivosti učnih izidov:

- določanje primerljivih enot;
- oblikovanje enot, ki bodo »odprte za mobilnost«;
- ustvarjanje »referenčnih enot«;
- oblikovanje skupnih enot.

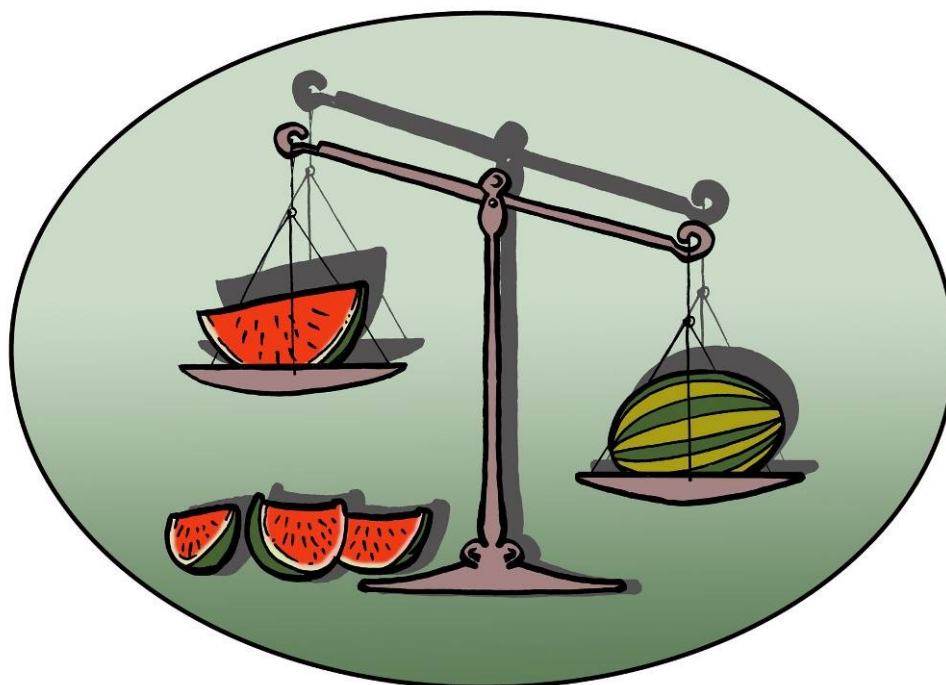

KREDITNE TOČKE ECVET-a

Točke ECVET so dopolnilna informacija o kvalifikacijah in enotah v numerični obliki. Brez povezave s pridobljenimi učnimi rezultati, na katere se nanašajo, so brez vrednosti, odražajo pa seštevek zbranih enot. Za zagotovitev skupnega pristopa pri uporabi točk ECVET se uporablja dogovor, v skladu s katerim se 60 točk dodeli učnim rezultatom, za katere se pričakuje, da bodo doseženi v enem letu uradnega in rednega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

V sistemu ECVET poteka dodelitev točk običajno v dveh stopnjah: najprej so točke ECVET dodeljene kvalifikaciji kot celoti in nato njenim enotam. Za določeno kvalifikacijo se šteje en uradni učni okvir kot referenčni, na podlagi dogovora pa se tej kvalifikaciji dodeli skupno število točk. Od tega skupnega števila se nato točke ECVET dodelijo vsaki enoti v skladu z njeno relativno vrednostjo v kvalifikaciji.

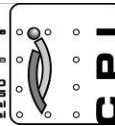

Za

kvalifikacije, ki nimajo referenčne uradne učne poti, se lahko točke ECVET dodelijo s primerjavo z drugo kvalifikacijo, za katero obstaja referenčni uradni okvir. Da bi bile kvalifikacije primerljive, se morajo pristojne ustanove sklicevati na enakovredno raven okvira EQF ali po možnosti na raven okvira NQF, na podobnost pristojnosti ali na poklicna področja učnih rezultatov.

Po ECVET-u »so točke številčni prikaz skupne vrednosti učnih izidov v kvalifikaciji in relativne vrednosti enot v povezavi s kvalifikacijo.« (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Po priporočilu ECVET-a naj bi obstajalo več različnih načinov za določanje relativne vrednost enote učnih izidov glede na kvalifikacijo in sicer v skladu z naslednjimi merili ali njihovo kombinacijo:

- glede na relativno pomembnostjo učnih rezultatov, ki so enota za udeležbo na trgu dela, za razvoj drugih ravni kvalifikacije ali za socialno vključenost;
- glede na zapletenostjo, obsegom in številom učnih rezultatov v enoti;
- glede na prizadevanja, ki so potrebna, da udeleženec v učnem procesu pridobi znanje, spretnosti in kompetence, ki se zahtevajo za enoto. (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Dodelitve točk ECVET so običajno del oblikovanja kvalifikacij in enot. Izvajajo jih ustanove, pristojne za oblikovanje in vodenje kvalifikacij ali posebej pooblašene za to nalogo.

Relativna vrednost vsake dane enote, ki je skupna različnim kvalifikacijam in je izražena v točkah ECVET, se lahko razlikuje od ene kvalifikacije do druge.

Dodelitev ustreznih točk ECVET se opravi na podlagi uspešne pridobitve kvalifikacije ali enote, ne glede na dejanski čas, ki je potreben za pridobitev.

Prenos enote vključuje tudi prenos ustreznih točk ECVET, tako da so vključene pri priznavanju prenesenih učnih rezultatov.

Vsaka kvalifikacija, dosežena pri neuradnem ali priložnostnem učenju, za katero se lahko ugotovi referenčna uradna učna pot in ustrezne točke, je vredna isto število točk ECVET kot referenčna kvalifikacija, saj so bili doseženi enaki učni rezultati.

S pomočjo teh različnih metod in možnosti kombinacije teh metod za pretvorbo točk ECVET združuje »vsebinsko« učnih izidov s konceptom splošne predstavitve obsega učnih izidov. **Prav zaradi tega se točke ECVET-a dodeljujejo kvalifikacijam in enotam in ne programom izobraževanja in usposabljanja.** Vendar po Priporočilu ECVET-a velja, da **»dodelitev točke ECVET-a določeni kvalifikaciji temelji na dogovoru, po katerem se 60 točk razdeli učnim izidom, za katere se pričakuje, da bodo doseženi v enem letu uradnega in rednega poklicnega izobraževanja in usposabljanja«.** (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Ta predlog služi zgolj kot izhodišče. Vsaka inštitucija, odgovorna za dodelitev točk ECVET, je pristojna za določitev lastnih formalno pravnih pogojev in kriterijev ter referenčnega formalnega izobraževalnega programa.

3. TOČKE ECVET-a

Kaj so točke ECVET-a?

Točke ECVET-a so številčni prikaz skupne vrednosti učnih izidov kvalifikacije in predstavljajo relativno vrednost enote pripadajoči kvalifikaciji.

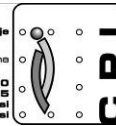
Točke ECVET-a skupaj z enotami, opisi učnih izidov, kvalifikacijo stopnjo in z drugimi specifikacijami, pojasnjujejo obseg kvalifikacije.

Število točk ECVET-a dodeljenih posamezni enoti seznanja učenca glede skupne dosežene vrednosti oz. podaja informacije o tem kaj mora še doseči za osvojitve kvalifikacije.

Koliko točk ECVET-a se dodeli kvalifikaciji in kako se to naredi?

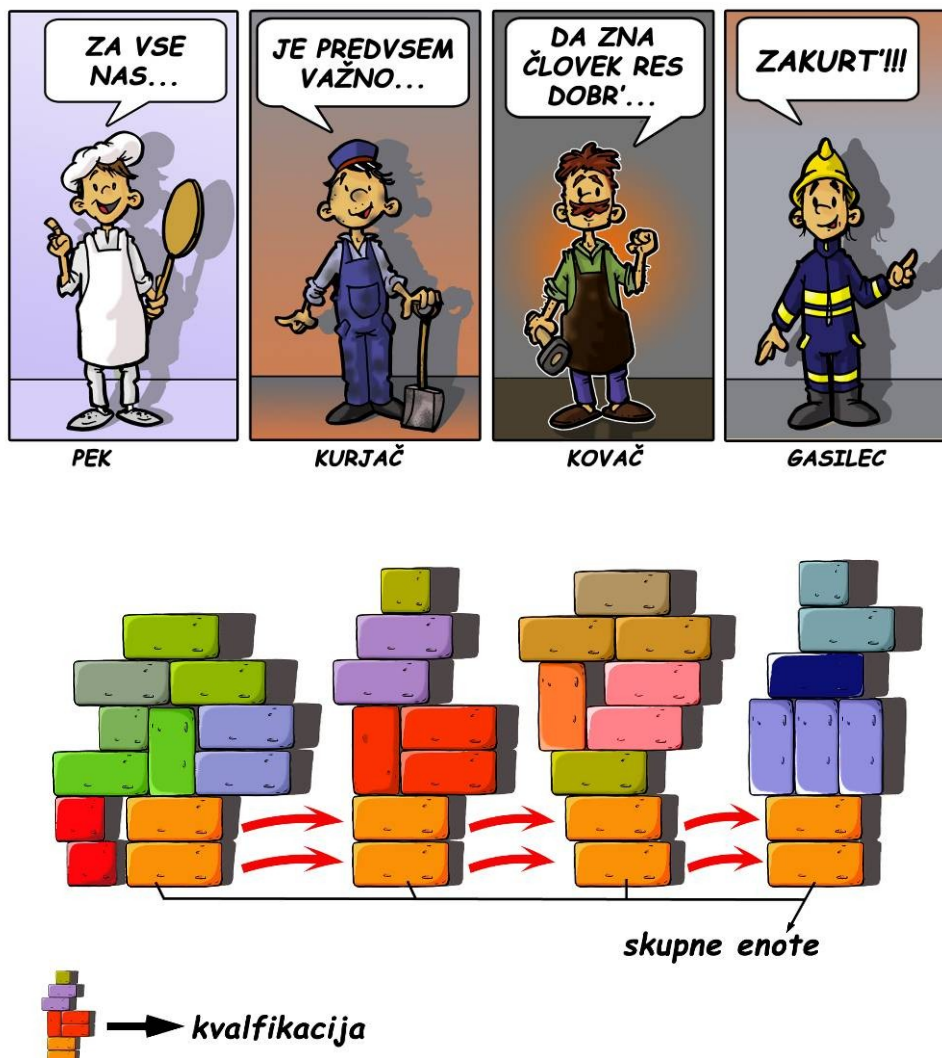
Dodelitev točk ECVET-a kvalifikaciji temelji na sporazumu po katerem se 60 točk dodeli doseženim učnim izidom v letu formalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

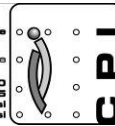
Za določeno kvalifikacijo se vzame letni učni kontekst kot referenco in se skupno število točk na podlagi 60 točk na leto celotnega formalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja

dodeli tej kvalifikaciji.

V številnih evropskih državah opisi kvalifikacij niso odvisni od programov izobraževanja in usposabljanja, ki pripravljajo za kvalifikacije. Isto kvalifikacijo je mogoče pripraviti prek različnih izobraževalnih programov. Zaradi tega se po ECVET-u točke dodeljujejo kvalifikacijam in ne izobraževalnim programom. Pri dodelitvi števila točk ECVET-a kvalifikaciji se izhaja iz formalnega izobraževalnega programa. Ustanove, pristojne za določanje kvalifikacij, se same odločijo o programu, ki ga bodo vzele za izhodiščno oz. referenčno točko (npr. program temeljnega poklicnega izobraževanja ali najpogostejši program znotraj strokovne dejavnosti). Dolžina in zahtevnost izbranega referenčnega programa skupaj s Konvencijo ECVET-a bo določilo števila točk ECVET-a, ki se dodelijo kvalifikaciji.

Koliko točk ECVET-a se dodeli enotam in kako se to naredi?

Od skupnega števila točk, dodeljenih kvalifikaciji, se vsaki enoti dodeli število točk, ki temelji na sorazmerno velikosti enote v odnosu do celote. Sorazmerna velikost enote se določi na podlagi enega pristopa ali kombinacije več pristopov:

- glede na sorazmerno pomembnost učnih izidov, ki so del enote (kvalifikacije) za trg dela, z možnostjo napredka v naslednjo enoto (kvalifikacijsko ravni) ali z možnostjo družbene integracije.
- glede na načina, ko različni udeleženci »vrednotijo« različne enote, ki so del kvalifikacije. Nekatero enote so lahko osrednji del poklicnega profila, h kateremu vodi kvalifikacija. Te osrednje enote lahko imajo večje število točk ECVET-a od ostalih. Možno je tudi, da nekatere enote omogočajo napredovanje v druge enote in kvalifikacijske ravni (npr. splošno znanje, generične spretnosti in kompetence lahko omogočajo napredovanje v višjo stopnjo izobraževanja).
- glede na strokovno področje, zahtevnost in obseg učnih izidov v enoti;
- glede na zahtevnost, širino in obseg znanja, spretnosti in kompetenc zaobjetih v enoti, ki je sestavni del kvalifikacije. Ta pristop temelji na kazalnikih določanja ravni zahtevnosti vrednotenja učnih izidov.
- glede na vložen trud, ki je potreben, da učenec osvoji znanje, spretnosti in kompetence, ki so zahtevajo za enoto.
- glede na vzajemnost kombinacije ocene referenčnega izobraževalnega programa in oceno vloženega truda učenca (npr. delovna obremenitev učenca ali nacionalni čas učenja) za doseganje pričakovanih učnih izidov.

Kdo dodeljuje/podeljuje točke ECVET-a?

Podelitev točk ECVET-a je običajno del določanja vsebine kvalifikacij in enot. Dodelitev točk ECVET-a kvalifikacijam in/ali enotam izvajajo ustanove, ki so pristojne za oblikovanje vsebin kvalifikacij, ali ustanove, ki so pristojne za dodelitev točk na nacionalni ravni oz., ki so odgovorne za uresničevanje Nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja.

V evropskem prostoru so prakse dodeljevanja točk ECVET-a različne in vključujejo od ministrstev, pooblaščenih institucij in agencij, sektorskih organizacij ali socialnih partnerjev do izvajalcev na ravni izobraževalnih ustanov.

Dodelitev ustreznih točk ECVET-a se opravi na podlagi izkazovanja učnih izidov in uspešne pridobitve kvalifikacije ali enote, ne glede na dejanski čas, ki je potreben za njihovo pridobitev.

Kdaj in kako se učencem dodelijo točke ECVET-a?

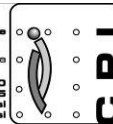
Točke ECVET-a se dodelijo učencu, ko izpolni pogoje za enoto ali kvalifikacijo, kar pomeni, da je dosegel pričakovane učne izide in so le-ti ocenjeni in potrjeni. Točke se zapišejo skupaj z učnimi izidi in enotami v prilogo k spričevalu.

Kakšna je vloga točk ECVET-a pri procesih zbiranja in prenosa?

Prenos enote vključuje tudi prenos ustreznih točk ECVET-a, tako da se prenos kreditnih točk izvede v skladu z nacionalnimi ali regionalnimi pravili. Po potrebi se pristojne ustanove odločijo glede upoštevanja točk ECVET-a.

Pravila in metodologije, ki se uporabljajo v ta namen, morajo biti pregledna in morajo podpirati načela za zagotavljanje kakovosti.

V skladu s Priporočilom ECVET zajema prenos in nabor kreditnih točk preverjanje, potrjevanje in priznavanje učnih izidov v različnih kontekstih. Ta postopek spremlja zapis točk ECVET-a v prilogo k spričevalu, vendar točke ECVET-a niso predmet neposrednega prenosa. Tako tudi postopek nabora točk ECVET-a obsega vrednotenja učnih izidov in ne

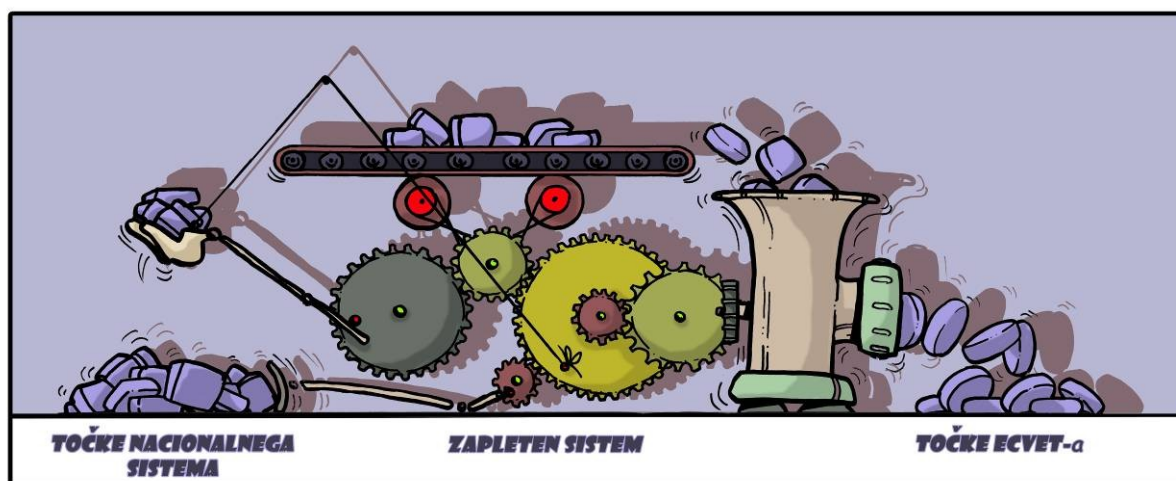
priznavanja končnega števila točk ECVET-a.

Točke ECVET-a informirajo odgovorno ustanovo za priznavanje in prenos učnih izidov glede relativne vrednosti enote/kvalifikacije, ki jo je učenec že dosegel (posebej ko se proces prenosa dogaja zunaj konteksta priznane mobilnosti).

V praksi se učencu po prenosu in naboru zbranega števila točk ECVET-a zapišejo v priložo k spričevalu skupaj z ostalimi specifikacijami in informacijami o učnih izidih.

Kako se točke ECVET-a uporabljajo za prenos in zbiranje v sistemih, kjer se že uporabljajo kreditne točke?

V državah, kjer že obstaja nacionalni sistem točk, pristojne ustanove sprejmejo ukrepe za pretvorbo nacionalnih kreditnih točk v točke ECVET-a.

V čem je razlika med točkami ECVET-a in krediti?

Točke ECVET se razlikujejo od kreditov. Krediti označujejo učne izide, ki jih je učenec dosegel, točke ECVET-a pa posredujejo informacije o kvantitativni vrednosti učnih izidov pripadajočih enoti ali/in kvalifikaciji. Točke ECVET-a informirajo glede vrednosti kreditov, ki jih je posameznik zbral in jih lahko prenaša.

4. NABOR IN PRENOS KREDITNIH TOČK

Kaj je kredit?

Kredit označuje učne izide posameznika, ki so ocenjeni, in ki se lahko zbirajo za pridobitev kvalifikacijo ali prenesejo v drug učni program ali kvalifikacije.

Kredit se nanaša na objektivno dejstvo, da je učenec dosegel pričakovane učne izide, ki so bili pozitivno ocenjeni in zabeleženi v priložo k spričevalu. Na podlagi te dokumentacije lahko druga ustanove prizna kredite.

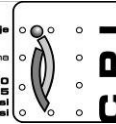
Kaj je prenos kreditov?

Na podlagi ocenjenih izidov v vrednosti kreditov lahko druga pristojna ustanova izpelje postopek potrjevanja in priznavanja.

Obstajata dva načina prenosa kreditov, in sicer:

- prenos zunaj partnerstev,
- prenos v okviru partnerstev.

Kaj je nabor kreditnih točk?

Nabor kreditnih točk je postopek, pri katerem učenec prek zaporednih ocenjevanj in potrjevanj učnih izidov lahko postopoma osvoji kvalifikacijo.

Nabor kreditnih točk v ECVET-u omogoča uporaba učnih izidov, ki se lahko zaporedno/postopoma preverjajo, potrjujejo in priznavajo. Postopek temelji na pravih kvalifikacijskih sistemov in nabornih pravilih. Ta pravila določajo, kateri zbrani učni izidi vodijo h kvalifikaciji in kako se preverjajo, potrjujejo in priznavajo.

Ko se prenos kreditov dogaja znotraj okvirja organizirane mobilnosti, podprtega z Učnim sporazumom, so posamezniku krediti priznani in potrjeni avtomatično.

O naboru kreditnih točk določa pristojna ustanova, odgovorna za dodelitev kvalifikacije. Ko učenec zbere obvezne (zahtevane) kredite, in ko so izpolnjeni vsi pogoji za pridobitev kvalifikacije, se učencu dodeli kvalifikacija.

Kako je prenos kreditov določen v okviru ECVET-a?

Prenos kreditov, v okviru ECVET-a, je določen z Učnim dogovorom. Sporazum določa, kateri učni izidi se dosežejo v času mobilnosti in kako se ocenjujejo.

Če je učenec pozitivno ocenjen v gostujoči ustanovi, to pomeni, da je učenec dosegel pričakovane učne izide za določene enote se zabeleži v prilogi k spričevalu. Domača ustanova učencu potrdi in avtomatično prizna kredite kot je določeno v Učnem dogovoru.

V primeru, da so učni izidi doseženi v drugih okoljih in kontekstih in ustrezajo delu enote v domačem sistemu, obstaja možnost, da se učencu priznajo in potrdijo učni rezultati pri nadaljnjem ocenjevanju. Vsekakor mora biti učenec oproščen dela programa, ki ustreza pridobljenim učnim izidom.

Kaj pomenita izraza »domača ustanova« in »gostujoča ustanova«?

»Domača« ustanova je ustanova, ki potrjuje in priznava učne izide, ki jih je učenec dosegel. V okviru partnerstev ECVET-a je domača ustanova tista, ki pošilja učenca drugam in v katero se mora učenec vrniti.

»Gostujoča« ustanova je tista, ki izvaja usposabljanje in ocenjuje dosežene učne izide. V okviru partnerstev ECVET-a je gostujoča ustanova tista, ki sprejme udeleženca programa mobilnosti in zagotavlja učne dejavnosti kot tudi ocenjevanje.

V praksi si lahko obveznosti/funkcije gostujoče ustanove deli več kot ena organizacija. Za izvajanje učnih dejavnosti je lahko zadolžena ena organizacija, za ocenjevanje učnih izidov pa je lahko pristojna druga organizacija. Porazdelijo se tudi lahko tudi funkcije domače ustanove, npr. priznavanje in potrjevanje lahko izvaja več kot ena ustanova. Vse pomembne informacije o domači in gostujoči ustanovi morajo biti predstavljene v Memorandumu o soglasju.

Kdo organizira ocenjevanje učnih izidov?

Gostujoča ustanova organizira ocenjevanje učnih izidov, kot je določeno v Učnem dogovoru. Ocenjevanje lahko izvajajo predavatelji, vodje usposabljanja, zaposleni ipd., odvisno od dogovorov in procedur usposabljanja in ocenjevanja, ki se uporabljajo v gostujoči ustanovi.

Kje se določi zahteve za ocenjevanje?

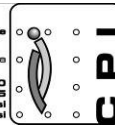
Pred začetkom mobilnosti se partnerji pogovorijo in dogovorijo glede načina ocenjevanja učnih izidov v času mobilnosti. Pogoji za ocenjevanja so opisani v Učnem dogovoru in se lahko uradno določijo (formalizirajo) v Memorandumu o soglasju. Dogovorijo se, kdo in kako zagotovi kakovost poteka mobilnosti.

Kdo potrjuje ocenjene učne izide?

Domača ustanova potrjuje učne izide, ki jih je ocenila gostujoča ustanova.

Pristojna ustanova, ki potrjuje formalno, neformalno in informalno učenje zunaj partnerstev, je tista, ki dodeljuje kvalifikacije ali enote ali kredite, ki ustrezajo pridobljenim učnim izidom posameznika.

Partnerstva morajo učencem, ki so ocenjeni v drugem kontekstu, in ki prenašajo kredite v domači sistem, zagotoviti, da niso prikrajšani v primerjavi z ostalimi učenci v domačem sistemu. Če se na primer v domačem sistemu uporabljajo ocene, morajo partnerji na izmenjavi najti način in zagotoviti učencu, da bo

dobil ocene, ki ustrezajo učencem delu.

Kako je prenos kreditov organiziran zunaj okvira partnerstev ECVET-a?

Za uporabo ECVET-a pri učnih izidih, doseženih v neformalnem in informalnem učnem kontekstu ali zunaj okvira Memoranduma o soglasju, mora pristojna ustanova, odgovorna za dodelitev kvalifikacij ali enot ali kreditov, vzpostaviti in določiti postopke in mehanizme za opredeljevanje, potrjevanje in priznanje učnih izidov, za dodelitev ustreznih enot in dodelitev točk ECVET-a.

Zunaj okvirja partnerstev ne obstaja nikakršen učni dogovor. Prav zato je odločitev o priznavanju učnih izidov popolnoma v rokah sistema pristojne ustanove, kjer si učenec želi, da se njegovi krediti priznajo. Ta ustanova mora preučiti, ali so učni izidi, ki jih je učenec dosegel in so bili ocenjeni (po možnosti zapisani v prilozi k spričevalu) primerljivi z zahtevami domačega sistema (npr. ali so primerljivi s standardi, ki opredeljujejo kvalifikacijo). Če je temu tako, se lahko pristojna ustanova odloči o priznavanju in potrjevanju kreditov za določenega učenca.

V primerih, kjer učni izidi niso bili predhodno ocenjeni, pristojna ustanova lahko zahteva od učenca, predhodno ocenitev in izpelje postopek priznavanja in potrjevanja znanj pridobljenih bodisi v formalnem, neformalnem in informalnem učenju.

5. ECVET TER NEFORMALNO IN INFORMALNO UČENJE

Ali se ECVET lahko uporablja pri neformalnem in informalnem učenju?

Da, lahko. V Priporočilu je navedeno, da:

- ECVET omogoča razvoj fleksibilnih in individualiziranih učnih poti kot tudi priznanje tistih učnih izidov, ki so pridobljeni pri neformalnem in informalnem učenju.

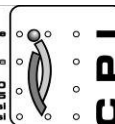
Za uporabo ECVET-a pri učnih izidih, doseženih v neformalnem in informalnem učnem kontekstu ali zunaj okvira Memoranduma o soglasju mora pristojna ustanova, ki je odgovorna za dodelitev točk, enot ali kreditov vzpostaviti in določiti postopke ter mehanizme za preverjanje, potrjevanje in priznavanje učnih izidov za dodeljevanje točk ECVET-a ustreznim enotam.

Proces vrednotenja neformalnega in informalnega učenja za pridobitev kvalifikacije običajno zajema naslednje stopnje:

- opredelitev znanja, spretnosti in kompetenc, ki so se razvili v času osebnih dejavnosti, med življenjem v skupnosti ali v službi, ipd.;
- dokumentiranje učnih izidov prek zbiranja podatkov kot npr. opisov prejšnjih delovnih izkušenj ipd.
- vrednotenje učnih izidov na podlagi standardov, izhodiščnih točk ali seznama pričakovanih učnih izidov,
- podeljevanje kvalifikacije ali dela kvalifikacije.

ECVET omogoča ta postopek, na podlagi:

- opisa znanja, spretnosti in kompetence, potrebnih za pridobitev kvalifikacije ali ustreznih enot. Opredelitev učnih izidov omogoča pristojni ustanovi ugotoviti, doseženo stanje učnih izidov v odnosu do celotne kvalifikacije.
- progresivne podpore doseganja kvalifikacij prek priznavanja in prenosa učnih izidov in prek zbiranja enot
- dokumentiranja učnih izidov, doseženih z uporabo orodij kot so priloga k spričevalu.
- ECVET omogoča učencem osvojiti kvalifikacije na način kombiniranja informalnega, neformalnega in formalnega učenja v postopku preverjanja, potrjevanja in priznavanja učnih izidov.

ZBIRANJE IN OCENJEVANJE UČNIH IZIDOV

Pristop k učnim izidom lahko vpliva na metode ocenjevanja znanja. Umestitev ocenjevanja v okvir ECVET-a omogoča vpogled v načine vrednotenja znanj, spretnosti in kompetence, ne glede na različne oblike izobraževanja in učenja ter različna učna okolja.

V kontekstu vseživljenjskega učenja se učni izidi lahko pridobijo prek različnih učnih poti, načinov učenja (v šoli, podjetju) in v različnem učnem okviru (formalnem, neformalnem, informalnem) ali okolju (v domače ali tujem okolju/državi gostiteljici). Prav zaradi tega ECVET predlaga tehnični pristop k olajšanju priznavanja učnih izidov, pridobljenih v tujem izobraževalnem sistemu ali različnih kvalifikacijskih sistemih. Priporočilo ECVET-a poudarja, da se »ECVET uporablja za vse učne izide, ki jih je načeloma možno doseči po različnih izobraževalnih in učnih poteh na vseh ravneh evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje, ki se nato prenašajo in priznavajo«.

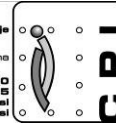
Nekateri ključni dejavniki, ki so pomembni pri pravilnem razumevanju in izvajanju ECVET-a, so:

- uporaba pristopa učnih izidov
- uporaba strukture enot učnih izidov in točk ECVET
- razumljivo in ustrezno povezovanje postopkov ocenjevanja, potrjevanja in zbiranja kreditov za enoto strukture učnih izidov kvalifikacije
- razumljivo in ustrezno povezovanje postopkov preverjanja, potrjevanja in priznavanja učnih izidov.

Tabela 1: Postopek vrednotenja učnih izidov

Postopek	Kaj se dogaja	... na podlagi česa
Učenje	Učenec pridobi znanja, spretnosti in kompetence.	Učna pot je lahko formalna, neformalna ali informalna
Ocenjevanje	Ugotovitev in ocenitev učnih izidov posameznika.	Načini in postopki, ki se uporabljajo za določitev obsega določenega znanja, spretnosti in kompetenc, ki jih je učenec dejansko pridobil.
Potrjevanje	Potrditev, da določeni ocenjeni učni izidi, ki jih je učenec pridobil, ustrezajo določenim izidom, potrebnim za enoto kvalifikacije.	Načini in orodja za primerjavo pridobljenih učnih izidov s standardi ali zahtevami.
Priznavanje	Potrditev uradno pridobljenih izidov z dodelitvijo enot ali kvalifikacij.	Pravila, postopki in dokumenti za vpis pridobljenih enot učnih izidov in dodelitev delnih kvalifikacij in/ali enot.
Zbiranje	Upoštevanje potrjenih enot učnih izidov pri procesu pridobitve kvalifikacije.	Pravila, postopki in dokumenti za zapis pridobljenih enot.

Vir. Cedefop Conference, EQARF and ECVET, Moving from principles to implementation,

Using ECVET: accumulation and assessment of Learning Outcomes (formal, non formal and informal contexts), working material, Management Centre Europe, Brussels, November 2009

Pri ECVET-u so enote ključnega pomena, prav zaradi funkcij, ki jih imajo v okviru ocenjevanja, potrjevanja in zbiranja:

- **funkcija ocenjevanja**
 - enote olajšajo berljivost in razumljivost učnih izidov, s tem pa se omogoča uvedba postopkov ocenjevanja;
 - učni izidi, ki sestavljajo vsako enoto naj bi se ocenjevali
- **funkcija potrjevanja**
 - enote omogočajo dodelitev delnih kvalifikacij ali dela kvalifikacije
 - enote, kot pripomoček za prenos učnih izidov
- **funkcija zbiranja**
 - enote se v praksi lahko zbirajo v skladu s pravili in predpisi na način združevanja v večje dele ali celoto

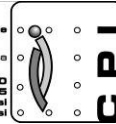
Upoštevajoč to več funkcijsko pe
izidov, doseženih v enem sistem
drugi sistem. V številnih državah pa zbiranje ocenjenih učnih izidov in/ali enot učnih izidov ni samo po sebi sredstvo za omogočanje dosega kvalifikacije. Pridobitev kvalifikacije je mogoča le v primeru, če učenec opravi izpit, kar pa lahko postavi idejo o zbiranju pod vprašaj. Potrebno je razlikovati med oblikami in metodami ocenjevanja, ter funkcijo, ki jo opravlja (sprotim/končnim ocenjevanjem, notranjim/zunanjim ocenjevanjem ipd.) ter mehanizmi potrjevanja.

... PODELJEVANJE

Točke ECVET-a pri zbiranja

procesih ocenjevanja in

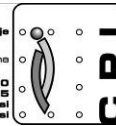
V ECVET-u se proces ocenjevanja nanaša na potrjevanje in priznavanje ocenjenih učnih izidov, ki ustrezajo zahtevam pričakovanih učnih izidov. Pri tem točke ECVET-a niso najpomembnejše pri zbiranju, prispevajo pa pri procesih razumevanja in zbiranja, s tem da zagotavljajo informacije o teži doseženih učnih izidov v primerjavi s celotno kvalifikacijo. »Prenos enote vključuje tudi prenos ustreznih točk ECVET-a, tako da so vključene pri priznavanju prenesenih učnih izidov /.../«. (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

»Dodelitev ustreznih točk ECVET-a se opravi na podlagi uspešne pridobitve kvalifikacije ali enote, ne glede na dejanski čas, ki je potreben za njihovo pridobitev.« (Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta, 18. junija 2009)

Ko učenec izpolni kriterije za dodelitev enote ali kvalifikacije, dobi ustrezne točke ECVET-a. 'Točke ECVET-a so številčni prikaz celotne vrednosti učnih izidov z dodelitvijo enot ali kvalifikacij«. **Točke skupaj z učnimi izidi se zabeležijo v prilogo k spričevalu.**

Vloga pristojnih institucij pri uporabi načel vrednotenja v ECVET-u

Načela za zbiranje učnih izidov na podlagi enot, ki se posebej ocenjujejo in potrjujejo, so dobro znana in so del različnih obstoječih kvalifikacijskih ogrodij, sistemov ali podsistemov, kot na primer:

- V Angleškem kvalifikacijskem in kreditnem ogrodju (English Qualification and Credit Framework) so enote temelj vseh kvalifikacijah v okviru QCF
- V Španskem sistemu nacionalnega in poklicnega usposabljanja (SNFCP) je pojem »enote kompetence« (unidad de competencia) določen kot najmanjši skupek kompetenc, ki se lahko priznajo in vodijo k delnemu akreditiranju (El agregado mínimo de competencias profesionales, susceptible de reconocimiento y acreditación parcial).
- Na Finskem so vse poklicne kvalifikacije sestavljene iz enot (delov kvalifikacij). Enote se lahko posamezno ocenjujejo in prikažejo.
- V Franciji so poklicne diplome zgrajene na podlagi enot. Enote se lahko pridobijo posamezno z različnimi postopki in zbirajo z namenom doseči kvalifikacijo.

V ostalih državah je pojem enot kot del kvalifikacij, ki se povezuje z načeli zbiranja, dokaj nov. Po Priporočilu je proces zbiranja v skladu z »nacionalno zakonodajo o enotah in priznanju učnih izidov« in »da načela in postopke za določanje značilnosti enot učnih izidov ter za združevanje in zbiranje enot določene kvalifikacije določajo ustrezne institucije in partnerji, ki so vključeni v postopke usposabljanja v skladu z nacionalnimi ali regionalnimi pravili«.

Jasnost opredelitve vloge ustreznosti institucije pri uporabi ECVET-a je odločilnega pomena:

- za oblikovanje pravil in postopkov, ki omogočajo uporabo ECVET-a, predvsem postopkov ocenjevanja, prenašanja in zbiranja;
- za uvedbo pravil, ki se uporabljajo pri razvoju partnerstva.

Prenašanje in zbiranje učnih rezultatov, partnerstva ECVET

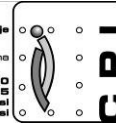
V sistemu ECVET se enote učnih rezultatov, dosežene v enem sistemu ocenijo in po uspešni oceni prenesejo v drugi sistem. V tem drugem okviru jih pristojne ustanove potrdijo in priznajo kot del zahtev za pridobitev kvalifikacije, ki jo oseba želi pridobiti. Nato se lahko enote učnih rezultatov zberejo za pridobitev kvalifikacije v skladu z nacionalnimi, sektorskimi ali regionalnimi pravili. Postopke in smernice za ocenjevanje, potrjevanje, zbiranje in priznavanje enot učnih rezultatov oblikujejo pristojne ustanove.

Cilj vzpostavitve partnerstev je:

- zagotoviti splošen okvir za sodelovanje in medsebojno povezovanje med partnerji;
- spodbujati partnerje, naj oblikujejo posebne dogovore za prenašanje kreditnih točk udeležencev v učnem procesu.

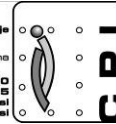
Partnerji z Memorandumom o soglasju potrjujejo, da med seboj:

- priznavajo status pristojnih ustanov;
- priznavajo medsebojna merila in postopki za zagotavljanje kakovosti,
- priznavajo pogoje za delovanje partnerstva, kot so cilji, trajanje in dogovori o soglasju;

- priznavajo primerljivost zadevnih kvalifikacij za namene prenašanja kreditnih točk, za določitev referenčnih ravni pa uporabijo Evropsko kvalifikacijsko ogrodje;
- ugotovijo, kateri udeleženci in pristojne ustanove bi lahko bili udeleženi v zadevnih postopkih in njihovih funkcijah.

MOBILNOST IN PRENOS UČNIH IZIDOV

Mobilnost v okviru poklicnega izobraževanja in usposabljanja ni omejen le na mobilnost, ki jo podpirajo evropski programi. Številni projekti se odvijajo med evropskimi regijami ali podjetniškimi mrežami. **Strateški okvir za Evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (2009) podpira ustanovitev bolj fleksibilnih učnih poteh, ki vsebujejo boljše prehode med različnimi sektorji izobraževanja in usposabljanja, večjo odprtost k neformalnemu in informalnemu učenju ter večjo transparentnost in priznavanje učnih izidov.** Vseživljenjsko učenje daje posebno pozornost potrjevanju neformalnemu in informalnemu učenju in vodenju ter podporo pristopom, ki temeljijo na učnih izidih temelječih na standardih znanj, ki opredeljujejo kvalifikacije, na postopkih ocenjevanja in potrjevanja, na kreditnem prenosu ter zagotavljanju učnih načrtov in kakovosti.

Prednosti učne mobilnosti se kažejo tako v smislu osebnega razvoja posameznikov kot pridobitev novih znanj in delovnih izkušenj za zaposljivost. **Učna mobilnost prispeva k človeškemu kapitalu, saj učenci odkrivajo nova znanja, razvijajo svoje jezikovne spretnosti in medkulturne sposobnosti.** Tudi delodajalci cenijo te pridobitve. **Evropejci, ki so mobilni kot učenci, po vsej verjetnosti bodo mobilni tudi naprej v poklicnem življenju.** Učna mobilnost je bila ključnega pomena pri odpiranju poti k izgradnji sistemov izobraževanja in usposabljanja, institucijam, ki so postale bolj evropske in mednarodne, ter k učinkovitejši in dostopnejši evropski dimenziji poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Mobilnost je zastavljena v dveh kontekstih: kot organizirana učna mobilnost in neodvisna učna mobilnost. Neodvisna učna mobilnost poteka zunaj programov mobilnosti in je zanimanje zanjo zelo veliko.

NEODVISNA UČNA MOBILNOST

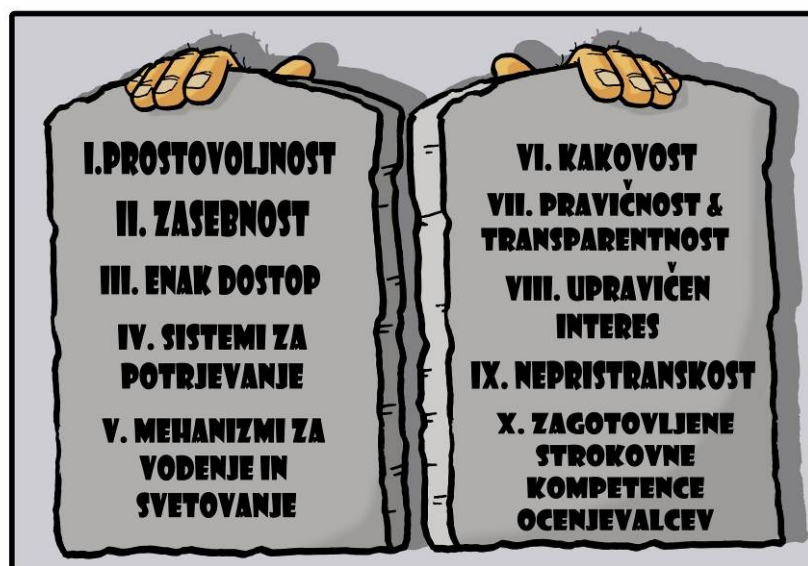
Pri organizirani mobilnosti so učne aktivnosti v tujini povezane z določenimi učnimi izidi in vodijo k pridobitvi kvalifikacij, kreditov in/ali strokovni izkušnji. V to lahko sodita tudi prostovoljno delo in neformalno učenje.

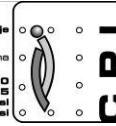
Prepustnost v izobraževanju in usposabljanju je rezultat različnih poti izobraževanja in usposabljanja, ki so zastavljene kot »nabor povezanih programov izobraževanja in usposabljanja, ki jih izvajajo šole, centri usposabljanja, višješolske institucije ali izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kar pa omogoča večji napredek posameznikov med sektorji dejavnosti ali znotraj teh. Torej se postavlja prepustnost v kontekst institucionalnega okvira izvajalcev in udeležencev poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Z vidika prepustnosti prenos učnih izidov zajema pravila za potrjevanje učnih izidov in zagotavljanje kakovosti. V tem okviru je v Skupnih evropskih načelih za potrjevanje neformalnega in informalnega učenja navedeno, da mora biti:

1. potrjevanje **prostovoljno**
2. **zasebnost** posameznikov spoštovana
3. zagotovljena **enak dostop** in pravična obravnava
4. zainteresirane strani morajo ustanoviti **sisteme za potrjevanje**
5. sistemi morajo vsebovati **mehanizme za vodenje in svetovanje** posameznikov
6. sistemom mora biti zagotovljena **kakovost**
7. **postopki, procedure in kriterije za potrjevanje morajo biti pravični, transparentni** in morajo temeljiti na zagotovitvi kakovosti
8. sistemi morajo zagotoviti **upravičen interes zainteresiranih strani** in uravnovešeno udeležbo
9. postopki potrjevanja morajo biti **nepristranski** in ne smejo dopuščati konfliktov interesov
10. **strokovne kompetence oseb, ki izvajajo ocenjevanje, morajo biti zagotovljene.**

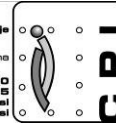
(Vir: Cedefop Conference, EQARF and ECVET, Moving from principles to implementation, Applying ECVET: mobility and transfer of learning outcomes, permeability, working material, Management Centre Europe, Brussels, November 2009)

Ti principi upoštevajo kakovost, spoštovanje in vzajemno podporo zainteresiranih strani. **Ključni elementi v procesu med prenosom, potrjevanjem in priznanjem učnih izidov, pridobljenih v obdobju učne mobilnosti, so standardi pri uporabi različnih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja.** Za postopke potrjevanja je pomembno, da se ti standardi oblikujejo na podlagi učnih načrtov.

V okviru ECVET-a so poklicni oz. izobraževalni standardi jasno navedeni v dogovoru mobilnosti med ponudniki in učenci, kar omogoča ugotovitev učnih izidov, ki sestavljajo bistvo projekta mobilnosti. V obdobju mobilnosti se uporabljajo standardi ocenjevanj v matični državi kot tudi standardi, ki ustrezajo tem standardom v gostujoči državi. Ti standardi zajemajo pomembne referenčne točke, ki zagotavljajo ocenjevanje in priznavanje kreditov. Torej ECVET ponuja institucionaliziran okvir in nabor standardov, kar omogoča vzajemno delovanje med nacionalnimi standardi in metodami ocenjevanja.

PARTNERSTVO IN VLOGA PRISTOJNIH INSTITUCIJ

Partnerstva imajo ključni pomena za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja, saj sodelujejo v postopkih določanja in odločanja vsebin izobraževanja in usposabljanja; sodelujejo pri definiranju standardov znanj, vrednotenju, potrjevanju in ocenjevanju kompetenc ter pri izdajanju javnih potrdila oz. certifikatov.

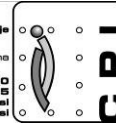
Partnerstva vključujejo vse zainteresirane strani od pristojnih ministrstev, agencij za izobraževanje, do socialnih partnerjev, združenj, izvajalskih institucij in tudi staršev in učencev.

Primerjava različnih nacionalnih in regijskih kvalifikacijskih sistemov v Evropski skupnosti kaže, da je dialog med različnimi zainteresiranimi stranmi, odgovornimi za podeljevanje kvalifikacij, urejen različno – odvisno od načina oblikovanja in dojemanja kvalifikacij npr. na podlagi poklicnih standardov, kot so v Španiji; na podlagi nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NVQ), kot je v Veliki Britaniji, ali na podlagi izobraževalnih standardov, kot je v Nemčiji.

Pri tem je zelo pomembna dvosmerna komunikacija/povratna zanka med zainteresiranimi stranmi, kar lahko poveča pomembnost in legitimnost kvalifikacij v izobraževalnih sistemih in na trgu dela.

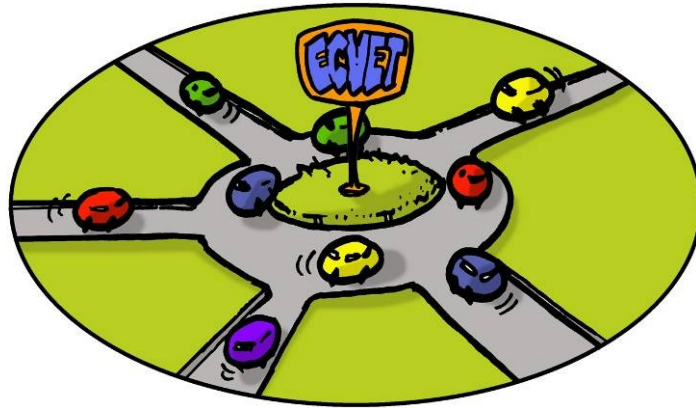
Namen poklicnega izobraževanja in usposabljanja je odgovoriti na gospodarske in družbene izzive – prav zaradi tega postajajo regionalni in lokalni nivoji vse bolj odgovorni, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja pa dobivajo vedno večjo avtonomnost. Spremembe v institucionalnih okvirih so se pojavile v zadnjih dveh letih, saj so z reformami nastala nova telesa in prišlo je do preoblikovanja odgovornosti različnih strani socialnega partnerstva, da bi posodobili in okrepili vlogo poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Spremembe vključujejo **medresorsko sodelovanje** pri poklicnem in strokovnem izobraževanju, prehod od horizontalnih procesov k celostnim potekom medresorskih odločanja, ustanovitvam novih posvetovalnih teles na državni ravni, okrepitevi institucionalnih dogovorov na regionalnih, sektorskih in lokalnih ravneh (regionalni sveti/odbori, sektorski sveti/odbori, šolske uprave/sveti) ter širitev udeležitve in okrepitev vloge zainteresiranih strani v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (vključno z gospodarstvom, nevladnimi organizacijami, predavatelji in učitelji ter učenci).

Po drugi strani uvedba Evropskega kvalifikacijskega ogrodja in Nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja, ki temelji na učnih izidih, spremeni točko ravnotežja med upravljanjem v izobraževanju in poklicnim usposabljanjem.

Vključenost pristojnih institucij v ECVET partnerstva

Partnerstva ECVET-a so zelo pomembna pri zagotavljanju vzajemnega zaupanja med različnimi pristojnimi institucijami, ki so udeležene v procesu priznavanja učnih izidov in prenosa kreditnih točk, ki so jih učenci dosegli v različnih učnih kontekstih.

Kot je določeno s Priporočilom Evropskega parlamenta, 18. decembra 2008, in Sveta, 11.

maja 2009, pristojna institucija pomeni »institucijo, ki je odgovorna za oblikovanje in dodeljevanje kvalifikacij ali priznavanje enot ali drugih funkcij, povezanih z ECVET-om, kot so dodeljevanje točk ECVET-a kvalifikacijam in enotam, ocenjevanje, potrjevanje in priznavanje učnih izidov v skladu s pravili in praksami sodelujočih držav«.

Uvedba ECVET-a zajema različne postopke oblikovanja poklicnih kvalifikacij, izvajanja poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot tudi priznavanje poklicnih kvalifikacij. Pri tem je vključenost pristojnih institucij v partnersko mrežo ECVET-a (npr.: izvajalci poklicnega in strokovnega izobraževanja, pristojnih ministrstev, regionalnih oblasti, delodajalcev, sindikatov ...) odvisno od zadevnega kvalifikacijskega sistema in porazdelitve odgovornosti med udeležence.

Funkcije pristojnih institucij, v povezavi z oblikovanjem in določanjem vsebine poklicnih kvalifikacij so:

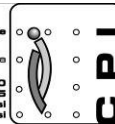
- določanje vsebine enot in učnih izidov
- dodeljevanje kreditnih točk

Funkcije, ki se nanašajo na fazo mobilnosti, so:

- pošiljati in sprejemati učence ter omogočiti izobraževanje in usposabljanje, ki vodi k pridobitvi učnih izidov;
- v gostujočem okolju – oceniti in zabeležiti učne izide, ki so ovrednotene s krediti
- v domačem okolju – potrditi in priznati kredite in s tem opravičiti učenca od dodatnega izobraževanja in usposabljanja ter ocenjevanja.

Uspeh ECVET-a je odvisen od različnih dejavnikov, med njimi pa sta najpomembnejša aktivno sodelovanje in udeležba zainteresiranih strani v procese. Partnerstvo ima ključno vlogo pri izvajanju ECVET-a, saj to odloča o uspehu mobilnosti glede realizacije učnih izidov, katerih so bili deležni učenci udeleženi v mobilnosti, kot tudi primernega izvajanja postopkov priznavanja in potrjevanja doseženih učnih načrtov.

Z opredelitvijo partnerske mreže se določi obseg in delovanje vključenosti posamezne institucije za nabor in prenos kreditnih točk.

Glede določanja strukture ECVET partnerstva ne obstajajo v naprej določena pravila. Pravila se določijo med institucijami znotraj partnerske mreže. Vsak partner mora v skladu z določenimi pravili uresničiti dogovorjene cilje.

Izbira partnerjev mora odgovarjati vsebinski strukturi določene poklicne kvalifikacije. Pomembno je, da so v partnerstvu ECVET-a vključeni strokovni delavci, ki tokom učnega procesa pošiljajo in sprejemajo učence in jih tudi ocenjujejo.

Partnerji morajo ostati obvladljivi, z vidika zagotavljanja pretoka informacij in vzpostavitve vzajemnega zaupanja.

Ključni poudarki pri vzpostavitvi partnerstev ECVET-a

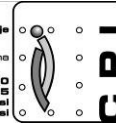
- **vzajemno zaupanje:** Vzajemno zaupanje je ključnega pomena pri določanju in izvajanju partnerstva ECVET.
- **zagotavljanje kakovosti:** Za priznavanje kreditov učenca, ko se le-ta vrne v domači okvir, je pomembno preveriti, ali imajo vključene institucije pravilno zastavljene sisteme za zagotovitev kakovosti in ali upoštevajo pravil partnerstva o pristojnih institucijah.
- **skupni cilji:** Pomembno je, da imajo partnerji skupne cilje pri izvajanju ECVET-a, saj so ti pomembni pri razvoju motivacije in zavzetosti za sodelovanje.
- **seznaniti partnerje s pravili ECVET-a in zagotoviti splošno razumevanje določenih principov med partnerji.** Partnerji morajo zagotoviti, da se strinjajo glede zadevnih konceptov, principov in postopkov. Pristojne oblasti morajo s strokovnimi delavci izmenjati teoretična znanja o ECVET-u, medtem ko strokovni delavci morajo poudariti prakse ECVET-a postopkov.
- **vzajemno sodelovanje partnerjev:** Dogovoriti in uporabiti je potrebno enotne ali dogovorjene instrumente merjenja in vrednotenja učnih izidov za priznavanje in prenos kreditnih točk.

Pri ECVET partnerstvih je poudarek na mobilnosti. Prenos kreditov in potrjevanja učnih izidov se lahko izvajajo tudi izven struktur ECVET partnerstva na podlagi načel ECVET-a, tako da postopke vodijo ustrezne institucije s področja poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Partnerstvo ECVET je določeno v **Memorandumu o soglasju**, ki določa vzajemno sprejemanje statusov in postopkov vključenih institucij. Prav tako zastavlja izhodišča postopkov za sodelovanje v okviru partnerstva. Partnerstvo se mora soočati z različnimi nalogami in se spopadati z njimi, ki pa ni nujno, da ustrezajo njihovim tradicionalnim pooblastilom v nacionalnem okviru, kot so:

- opisati učnih izidov, z namenom oceniti kvalifikacije med različnimi kvalifikacijskimi sistemi;
- razumeti kvalifikacije in njihova povezanost s poklici, kot so določeni v »tujem« kvalifikacijskem sistemu;
- strinjati se glede primerljivosti standardov ocenjevanja med domačimi in gostujočimi kvalifikacijskimi sistemi;
- določiti **učni dogovor**.

Da lahko določen mobilni udeleženec v učnem procesu uporablja prenos kreditnih točk med dvema partnerjema, se sklene učni dogovor med dvema pristojnima ustanovama in udeležencem v učnem procesu.

Učni dogovor mora:

- ločevati med domačimi in gostujočimi pristojnimi ustanovami;
- opredeliti posebne pogoje za obdobje mobilnosti, kot je identiteta udeleženca v učnem procesu, trajanje obdobja mobilnosti, pričakovane učni izide in ustrezne točke ECVET.

Učni dogovor mora določiti, da lahko „domača“ ustanova potrdi in prizna pričakovane učne izide, ki jih je dosegel udeleženec v učnem procesu, kot del zahtev za pridobitev kvalifikacije v skladu s pravili in postopki, ki jih je oblikovala pristojna ustanova.

Prenos med partnerji se lahko uporablja za učne izide, dosežene v formalnih in neformalnih okvirih. Zato ima prenos kreditnih točk za dosežene učne rezultate tri stopnje:

- gostujoča ustanova oceni dosežene učne rezultate in udeležencu v učnem procesu dodeli kreditne točke.
- domača ustanova potrdi kreditne točke kot primerno potrjeno o dosežku udeleženca v učnem procesu;
- domača ustanova lahko nato prizna pridobljene učne rezultate in podeli kreditne točke ECVET v skladu s pravili domačega sistema.

Potrditev in priznanje domače pristojne ustanove temelji na uspešni oceni učnih izidov s strani gostujoče pristojne ustanove v skladu z dogovorjenimi pravili in merili za zagotavljanje kakovosti.

Postopek učne mobilnosti opisuje korake načrtovanja in organiziranja, ki so potrebni za izmenjavo v okviru učne mobilnosti za področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja pri uporabi modela prenosa učnih izidov oz. poklicnih kvalifikacij;

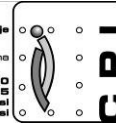
Najpomembnejše vsebin, ki jih je potrebno v procesu učne mobilnosti upoštevati so:

- status, funkcije in dogovori pristojnih institucij, določitev poklicnih kvalifikacij, metod ocenjevanja, priznavanja, preverjanja in potrjevanja znanja, zastavljanje ciljev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, opredelitev vsebine učnih izidov, načrtovanje programov poklicnega usposabljanja, potrjevanje in priznavanje kreditov;
- vlogo izvajalca poklicnega usposabljanja v *domačem* okviru oz. organizacijo pošiljateljico (izobraževalna ustanova ali podjetje), ki zagotavlja program poklicnega izobraževanja in usposabljanja za kandidata, ki si želi pridobiti izkušnje v tujini;
- vlogo izvajalca poklicnega usposabljanja v *gostujočem* okviru oz. organizacijo prejemnico (izobraževalna ustanova ali podjetje), ki zagotavlja izvedbo dela program poklicnega izobraževanja in usposabljanja za kandidata v gostujoči državi
- vlogo mobilnega udeleženca oz. osebe, ki se udeleži poklicnega izobraževanja in usposabljanju v tujini.

Obdobje učne mobilnosti naj bi trajalo vsaj tri mesece. Za krajše mednarodne izmenjave ponavadi niso potrebni tako izdelani postopki.

Za uspešnost učne mobilnosti je nujno sodelovanje in zavzetost učenca načrtovanju in izvedbi učne mobilnosti.

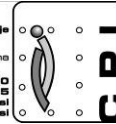
V postopku učne mobilnosti je potrebno upoštevati zahteve nacionalne zakonodaje ter regionalna in institucionalna pravila, ki določajo potek le-te.

Procesne faze mobilnosti

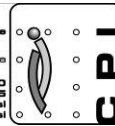
Postopek učne mobilnosti lahko ločimo v štirje faze:

Pristojna ustanova/ izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja v domači državi in pristojna ustanova/izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja v gostujoči državi se morata dogovoriti glede sledečih nalog:	
1. Uvodna (preliminarna) faza: ustanovitev partnerstev med pristojnimi ustanovami/izvajalci in sklenitev dogovora glede Memoranduma o soglasju	- Poiskati primerno gostujočo pristojno ustanovo/izvajalca in pridobiti informacije o ustreznosti programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki ga izvaja. Upoštevati je treba nacionalne zahteve in posebnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja tuje države.
	- Po potrebi poslati izjavo o predlogu ali nameri za ustanovitev partnerstva v okviru učne mobilnosti.
	- Dogovoriti se glede vsebine Memoranduma o soglasju in vzpostaviti medsebojno zaupanje. Memorandum o soglasju služi partnerjem za dogovor glede prenosa kreditov.
4. Pripravljalna faza; sklenitev Učnega dogovora za posameznega kandidata v okviru Memoranduma o soglasju	- Skleniti Učni dogovor glede učne mobilnosti med pristojnimi ustanovami/ izvajalci in udeležencem.
	- Pisno informirati udeleženca učne mobilnosti glede pravic in dolžnosti ter vsebine in poteka učne mobilnosti.
	- Izvesti kulturno, jezikovno in vsebinsko pripravo udeleženca na učno mobilnost.
	- Pričetek izvedbe učne mobilnosti udeleženca.
8. Izvedbena faza: realizacija poklicnega izobraževanja in usposabljanja v tujini	- Uresničiti načrt poklicnega izobraževanja in usposabljanja dogovorjen z Učnim dogovorom v okviru gostujoče ustanove/izvajalca.
	- Pristojna domača ustanova/izvajalec mora zagotavljati stike z gostujočo ustanovo/izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Udeleženec učne mobilnosti mora imeti redne stike z pristojnimi ustanovami/ izvajalcem domače in gostujoče države.
	- Pristojna gostujoča ustanova je po izteku učne mobilnosti odgovorna za posodobitev kompetenčnega poklicnega profil/poklicne kvalifikacije. Po izteku učne mobilnosti pošlje pristojna gostujoča ustanova/izvajalec certifikat ali ustrezno potrdilo za posodobljen kompetenčni poklicni profil ali poklicno kvalifikacijo domači pristojni ustanovi/izvajalcu. K temu mora priložiti referenčno pismo iz katerega je razvidna udeležba kandidata v učni mobilnosti.
	- Po zaključku učne mobilnosti se udeleženec v pristojno domačo ustanovo/izvajalca.
12. Zaključna faza: nadaljnje spremljanje učinkov poklicnega	- Po zaključku učne mobilnosti, domača pristojna ustanova potrdi realizacijo formalnih pogoji določenih v Učnem dogovoru. Za vsakega udeleženca učne mobilnosti se preverijo kompetence, ki jih je dosegel in so zapisane v pridobljenem certifikatu ali potrdilu. V primeru izpolnjevanja zahtev se

izobraževanja in usposabljanja pridobljenega v tujini.	pridobljene kompetence potrdijo in se mu dodelijo krediti. V primeru neizpolnjevanja zahtev se kompetence ponovno preverijo.
	- Udeleženec mora po zaključku učne mobilnosti, v okviru novo pridobljenih kompetenc izkazovati nova znanja in delovne izkušnje.

Vir: Using the VQTS model for mobility and permeability Results of the Lifelong Learning project VQTS II, Editor: Karin Luomi-Messerer, 3s Unternehmensberatung GmbH, Vienna , October 2009

MEMORANDUM O SOGLASJU

Memorandum o soglasju je prostovoljni partnerski dogovor ali sporazum, v katerem »pristojne ustanove« iz različnih držav pošiljateljic in prejemnic udeležencev določijo pogoje učnih mobilnosti za izvajanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

S tem dogovorom si izvajalci dodelijo status pristojnih ustanov ter sprejmejo dogovor glede vsebine, ciljev, aktivnosti in pričakovanih učnih izidov poklicnega in strokovnega izobraževanja kot tudi postopkov za preverjanje, ocenjevanje, priznavanje, potrjevanje učnih izidov in za prenos kreditov po zaključku izobraževanja ter kriterijev za zagotavljanje kakovosti.

memorandum o soglasju se sklene pred začetkom izvajanja učne mobilnosti.

Splošni cilji Memoranduma o soglasju

Memorandum o soglasju je splošen okvir sodelovanja in povezovanja med partnerji, ki spodbuja vzajemno zaupanje. Sporazum omogoča partnerjem določiti natančen postopek prenosa kreditov za udeležence ter v nadaljevanju pripraviti individualne Učne dogovore.

Obdobje upravičenosti Memoranduma o soglasju

Navesti je potrebno informacije o časovnem obdobju upravičenosti dogovorov določenih v Memorandumu o soglasju. Priporočljivo je, da se določi obdobje za nekaj let.

Informacije o partnerjih

Udeležene partnerske organizacije/pristojne ustanove lahko imajo različne funkcije. To so lahko izvajalci izobraževanja in usposabljanja (šole, podjetja) ali pa drugi tip ustanov (socialni partnerji), ki so upravičeni do Memoranduma o soglasju. Sporazum mora vključevati ustrezne informacije o vseh organizacijah/pristojnih ustanovah kot tudi o njihovih funkcijah in vlogah.

Informacije o programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki vključujejo informacijo glede poklicnega profila oz. poklicne kvalifikacije.

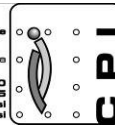
Pregledne in zadostne informacije o ustreznih programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter poklicnih kvalifikacijah so temelj vzajemnega zaupanja. Na osnovi le-teh se lahko natančno določi pričakovane učne izide ter aktivnosti za pridobitev ustreznih znanj, spretnosti in kompetenc. S tem namenom je potrebno v Memorandum o soglasju vključiti kompetenčni zapis pričakovanih učnih izidov ali dodatek k spričevalu ali certifikat in Europass dokumente.

Dogovor glede razvoja poklicnih kompetenc v času učne mobilnosti.

Najpomembnejša del Memoranduma o soglasju je dogovor glede vsebine programa poklicnega izobraževanja ali usposabljanja, ki se upošteva za razvoj kompetenc v času učne mobilnosti. Vsebina poklicnega izobraževanja in usposabljanja lahko opredeljuje del ali celoto poklicne kvalifikacije ali opredeljuje določeno kompetenčno področje ali razvoj posamezne kompetence.

Odgovornosti

Zagotoviti je treba vse potrebne informacije o odgovornostih udeleženih pristojnih domačih in gostujočih ustanov/izvajalcev in udeležencev programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja v okviru učne mobilnosti.

Določiti je potrebno zahtevane dokumente npr. Memorandum o soglasju, Učni dogovor, program poklicnega izobraževanja in usposabljanja, zapis pričakovanih učnih izidov ali dodatek k spričevalu ali certifikat in Europass dokumente ter referenčno pismo kot dokaz udeležbe kandidata v procesu učne mobilnosti.

Razjasniti je potrebno odgovornosti pri pripravljajalnih dejavnostih učne mobilnosti kot tudi poteku financiranja; opredeliti je potrebno, ali bodo udeležencu poravnani vsi stroški za izobraževanje in usposabljanje in če je temu tako, določiti tudi vrsto odgovornosti, ki izhajajo iz tega, kot recimo davki in socialno zavarovanje.

Zagotoviti je treba informacije glede organizacije in poteka izobraževanja, za katero sta odgovorni pristojna domača ali gostujoča ustanova in udeleženec. V pripravljajalne dejavnosti lahko sodijo organiziranje nastanitve v gostujoči državi, oskrba z delovnimi oblačili, ureditev prevoza na delo, zdravstveno zavarovanje, varstvo pri delu, stroški življenja. Pristojna gostujoča ustanova/izvajalec mora poslati udeležencu predhodno pred pričetkom učne mobilnosti ustrezne informacije in dokumentacijo npr. zahteve za dovoljenje za bivanje, finančne pogoje, informacijo glede zavarovanje, nastanitve ...

Ocenjevanje

Opisati in določiti je potrebno način in postopek preverjanja in ocenjevanja znanj, spretnosti in kompetenc, ki ga bo izvedla pristojna gostujoča ustanova/izvajalec v času učne mobilnosti. Metode in oblike preverjanja in ocenjevanja znanja se določi v sodelovanju z pristojno domačo ustanovo/izvajalec, ki prevzema končno odgovornost za celotni strokovni razvoj udeleženca. Ocenjevanje se lahko nanaša na poklicna kot na splošna in socializacijska znanja, spretnosti in kompetence povezana s poklicno kvalifikacijo. Preverjanje in ocenjevanje se lahko opravi večkrat v času učne mobilnosti in o učnih izidih je potrebno seznaniti udeleženca.

Potrjevanje in priznavanje

Določiti je potrebno postopke in kriterije za:

- potrjevanje doseženih učnih izidov ali kompetence, ki jih je udeleženec pridobil v času učne mobilnosti, in ki ustrezajo načrtovanim učnim izidom ali razvoju poklicnih kompetenc, ki se zahtevajo v skladu s programom poklicnega izobraževanja in usposabljanja oz. poklicno kvalifikacijo;
- priznavanje oz. uradno potrditev doseženih učnih izidov oz. pridobljenih kompetenc, ki so zapisane v določenem potrdilu ali dodatku k spričevalu ali certifikatu in Europass dokumentih, če je tako dogovorjeno v Memorandumu o soglasju.

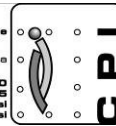
Zapis doseženih učnih dosežkov

Določiti je potrebno vrsto dokumenta in obliko zapisa doseženih učnih izidov udeleženca, ki jih je pridobil v času učne mobilnosti, bodisi v okviru določenega potrdila ali dodatka k spričevalu ali certifikata in Europass dokumentih, če je tako dogovorjeno v Memorandumu o soglasju.

Postopke je potrebno določiti tudi iz razloga posledic, če se učna mobilnost zaključi predhodno iz kakršnegakoli razloga.

Zagotavljanje kakovosti

V Memorandumu o soglasju morajo biti navedene informacije glede zagotavljanja kakovosti izvedbe programa poklicnega izobraževanja za obdobje učne mobilnosti. Pristojna gostujoča ustanova/izvajalec določi minimalne standarde kakovosti katere bo zagotovila v času učne

mobilnosti, le-te lahko dodatno dopolni pristojna domača ustanova/izvajalec v skladu s svojimi pričakovanji.

Podpis

S podpisom Memoranduma o soglasju partnerji potrjujejo točnost navedb in strinjanje z vsebino dogovora učne mobilnosti in s tem sprejmejo odgovornost v skladu z opredeljenimi nalogami in obveznostmi.

Priloge

Dogovorjene dokumente kot so: potrdilo za izkazane učne izide ali dodatek k spričevalu ali certifikat in Europass dokumenti se vključijo v Prilogo k Memorandumu o soglasju.

UČNI DOGOVOR

Učni dogovor sklenejo vse pooblaščenec ustanove/izvajalci in udeleženec učne mobilnosti v skladu z Memorandumom o soglasju. V Učnem dogovoru je potrebno za vsakega udeleženca določiti posebne pogoje učne mobilnosti, kot so informacije o pooblaščenih ustanovah/izvajalcih in kontaktih oseb ter udeležencu, vsebini in programu poklicnega izobraževanja in usposabljanja v času učne mobilnosti, potrebno je določiti pričakovane učne izide, načine preverjanja in ocenjevanja znanja, spretnosti in kompetenc in opredeliti ustrezen obseg kreditov in način priznavanja in potrjevanja kreditnih točk s strani pooblaščenec domače ustanove/izvajalca.

Z vidika zagotavljanja kakovosti učne mobilnosti je potrebno natančno navesti vsebino in aktivnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja za pričakovane učne izide, pravilno obremenjenost udeleženca in za možnost nadgradnje znanja, spretnosti in kompetenc. Pooblaščenec gostujoča ustanova/izvajalec mora biti sposoben opredeliti kompetence, ki jih je potrebno pri udeležencu nadgraditi in v ta namen pripraviti ustreznimi učni program.

Splošni cilji Učnega dogovora

Namen učne mobilnosti je, da udeleženec v novem učnem okolju pridobijo nova strokovna, družbena in kulturna znanja in delovne izkušnje. V Učnem dogovoru so opisani cilji in vsebina poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter so določeni vsi postopki in pravila za prenos kreditov učenca.

Obdobje upravičenosti Učnega dogovora

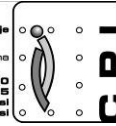
V Učnem dogovoru mora biti naveden datum začetka in datum zaključka učne mobilnosti ob upoštevanju strokovne priprave udeleženca v pristojni domači ustanovi/izvajalcu in izvedbi poklicnega izobraževanja in usposabljanja pristojni gostujoči ustanovi/izvajalcu.

Informacije o partnerjih

V Učnem dogovoru morajo biti navedene ustrezne kontaktne informacije o izvajalcih in udeležencu učne mobilnosti.

Stiki in komunikacija

Opredeliti je potrebno vrsto in načine komunikacije med vsemi vključenimi partnerji in udeležencem v učni mobilnosti. Določiti je potrebno jezik ter zagotoviti intenzivnost komunikacije.

Dogovor glede pričakovanih učnih izidov v skladu s pridobitvijo poklicne kvalifikacije

V prilogi k Učnemu dogovoru je potrebno zapisati pričakovane učne izide, ki naj bi jih udeleženec pridobil v času poklicnega izobraževanja in usposabljanja v okviru učne mobilnosti

Za zagotovitev dodatnih informacij se lahko k prilogi Učnega dogovora dodajo dokumenti kot so Europas dokumenti: življenjepis, jezikovna izkaznica, potrdilo mobilnosti, priloga k spričevalu ali druge mednarodne listine in certifikati npr.: ECDL – Evropsko računalniško spričevalo.

Pristojna domača ustanova/izvajalec mora udeležencu pomagati pri zbiranju vseh ustreznih dokumentov.

Načrtovanje pričakovanih učnih izidov

Za vsakega udeleženca je potrebno določiti vsebino in način pridobitve kompetenc za čas učne mobilnosti. V ta namen je potrebno izdelati program poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

K Učnemu dogovoru je potrebno priložiti individualni načrt strokovnega razvoja udeleženca. Načrt mora vsebovati opise nalog, ki jih mora udeleženec opraviti ali izvesti oz. razred, ki ga bo obiskoval, da bi osvojil določene kompetence.

Nadomestiti manjkajoče kompetence

V primeru, da udeleženec ne osvoji pričakovanih učnih izidov oz. kompetenc je potrebno pojasniti in opisati manjkajoče kompetence v kolikor so le te nujne, da jih bo lahko v nadaljevanju pridobil v pristojni domači ustanovi/izvajalcu.

Po potrebi mora pristojna gostujoča ustanova/izvajalec predstaviti načrt pridobitve manjkajočih kompetenc, kot smernico za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje v okviru pristojne domače ustanove/izvajalca. Ta pojasnitev mora biti navedena v prilogi k Učnemu dogovoru, kot dogovor med obema pristojnima ustanovama.

Podpis

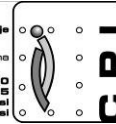
S podpisom Učnega dogovora partnerji potrjujejo točnost navedb in strinjanje z vsebino dogovora učne mobilnosti in s tem sprejmejo odgovornost v skladu z opredeljenimi nalogami in obveznostmi.

Priloge

Dogovorjene dokumente kot so: načrt pričakovanih učnih izidov, potrdilo za izkazane učne izide ali dodatek k spričevalu ali certifikat in Europass dokumente se vključi v Prilogo k Učnemu dogovoru.

Vodnik vprašanja za pripravo Memoranduma o soglasju in/ali Učnega dogovora

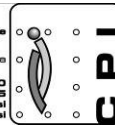
1. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vključuje splošne cilje:***
 - pomembne za sodelovanja in povezovanja med partnerji?
2. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor določa obdobje upravičenosti sporazuma?***
3. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje informacije glede partnerstva:***
 - kontaktne podatke pristojnih institucij in njihovo partnersko funkcijo?

4. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje informacije o programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki so skladne s poklicno kvalifikacijo, in sicer:***
 - informacije o ustreznosti programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja oz. poklicni kvalifikaciji,
 - vrsto potrdila ali dodatka k spričevalu ali certifikata za izkazane učne izide in če je tako dogovorjeno Europass dokumenti, kot Priloge k Memorandumu o soglasju?
5. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje dogovor glede razvoja poklicnih kompetenc v času učne mobilnosti?***

Ali dogovor določa vsebino in način pridobitve pričakovanih učnih izidov za:

 - del ali celotno poklicno kvalifikacijo,
 - za določeno kompetenčno področje in razvoj posamezne kompetence?
6. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje vzajemen dogovor glede odgovornosti vseh partnerjev vključenih v učno mobilnost, in sicer:***
 - vloge in odgovornosti pristojnih domačih in gostujočih ustanov/izvajalcev in udeležencev programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja v okviru učne mobilnosti;
 - glede odgovornosti kot so: načrt, izvedba in spremljava programa učne mobilnosti, finančni vidiki, organizacijski vidik glede nastanitve udeleženca in življenjski stroški, zdravstveno zavarovanje, varstvo pri delu
 - glede ustreznosti druge posebne dokumentacija, ki jo je potrebno priskrbeti pred in/ali po koncu obdobja učne mobilnosti.
7. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje načrt preverjanja in ocenjevanje pričakovanih učnih izidov, in sicer:***
 - vrsto dokumentacije in obliko zapisa učnih izidov
 - merila, oblike in metode preverjanja in ocenjevanja učnih izidov, ki jih bo izvedla pristojna gostujoča ustanova/izvajalec
 - način potrjevanja učnih izidov, ki jih je udeleženec pridobil v času učne mobilnosti in jih go bo izvedla pristojna domača ustanova/izvajalec
 - postopek priznavanja in potrditve učnih izidov z določeno vrednostjo kreditov, ki ga bo izvedla pristojna domača ustanova/izvajalec.
8. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje postopek potrjevanja in priznavanja doseženih učnih izidov, in sicer:***
 - opis postopkov in kriterijev, ki določajo metode in postopke potrjevanje in priznavanja učnih izidov ter dodelitve kreditnih točk?
9. ***Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje nadaljnji postopek iz razloga posledic, če se učna mobilnost zaključi predhodno iz kakršnega koli razlog, in sicer:***
 - zapis informacije glede udeleženčeve dejanske pridobitve učnih izidov oz. ustreznih znanj, spretnosti in kompetenc v obdobju učne mobilnosti,
 - nadaljnji postopek in navodila za pristojno domačo ustanovo/izvajalca, v primeru nedoseženih učnih izidov ali nepričakovanega zaključka poklicnega izobraževanja ali usposabljanja udeleženca v obdobju učne mobilnosti?

10. *Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vsebuje merila za zagotavljanje kakovosti vključujejo:*

- ustrezne informacije o zagotovitvi kakovosti programa poklicnega izobraževanja in usposabljanja za obdobje učne mobilnosti.

11. *Ali so Memorandum o soglasju/Učni dogovor podpisali vsi partnerji?*

12. *Ali Memorandum o soglasju/Učni dogovor vključuje vse zahtevane priloge?*

6. MEMORANDUM O SOGLASJU

Kaj je Memorandum o soglasju?

Memorandum o soglasju je dogovor med pristojnimi ustanovami, ki določa okvir za prenos kreditov. Določno oblikuje partnerstvo ECVET-a z določanjem vzajemnega soglasja statusa in postopkih udeleženih pristojnih ustanov. Prav tako vzpostavlja postopke partnerstev za sodelovanje.

Zakaj je potreben Memorandum o soglasju?

Prenos kreditov temelji na vzajemnem zaupanju udeleženih pristojnih ustanov. Kot je določeno v Priporočilu ECVET-a je potrebno vzajemno zaupanje pristojnih ustanov v procesu priznavanja kreditov spodbujati z vzpostavitvijo Memoranduma o soglasju.

Za priznavanje kreditov mora odgovorna pristojna ustanova biti prepričana, da so bili zahtevani učni izidi že ocenjeni na zanesljiv in veljaven način. Prav tako mora zaupati, da se krediti učenca nanašajo na pričakovane učne izide, in da so na primerni stopnji.

Z vzpostavitvijo Memoranduma o soglasju morajo pristojne ustanove potrditi dogovorjen partnerski pristop glede oblikovanja skupnih enot, postopkov preverjanja, potrjevanja in priznanja in meril zagotavljanja kakovosti. Ta postopek ustanovam omogoča presojo o pogojih potrebnih za priznavanje kreditov, doseženih v sistemih drugih partnerjev.

Kdo sklene Memorandum o soglasju?

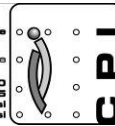
Memorandum o soglasju sklenejo pristojne ustanove, ki so v domačem okolju odgovorne za dodelitev kvalifikacij ali enot in kreditov za dosežene učne izide z vidika nabora in prenosa.

Vsaka udeležena ustanova je lahko odgovorna za več kot eno funkcijo v kvalifikacijskem sistemu kot tudi v ECVET-u, odvisno od postavitve samega kvalifikacijskega sistema. Le-te so lahko pristojna ministrstva, agencije za zagotavljanje nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja, regionalne avtoritete, izvajalci, socialni partnerji delodajalcev in zbornic ...

Kaj vsebuje Memorandum o soglasju?

Memorandum temelji na preglednosti informacij navedenih postopkov, ki vsebujejo dogovor glede:

- statusa pristojnih ustanov (strank vključenih v proces mobilnosti in vrednotenja učnih izidov);
- kriterijev in postopkov zagotovitve kakovosti, ki določa proces preverjanja, potrjevanja in priznavanja učnih izidov za namen nabora in prenosa kreditov in dogovorov glede:
 - izvajanja partnerstva, obdobje mobilnosti, cilji izobraževanja in usposabljanja, določanja učnih izidov, primerljivosti kvalifikacij z vidika referenčne stopnje Evropskega kvalifikacijskega ogrodja, za nabor in prenos kreditov;
 - vloge ostalih udeležencev in pristojne ustanove, ki se lahko vključijo v zadevni postopek in njihove funkcije;
 - vloge pristojnih ustanov z vidika aktivnosti kot so: podpis učnih dogovorov, izdaja prilog

k spričevalu ...

Dogovor je odvisen od namena in vsebina partnerstva.

Ali obstaja predloga Memoranduma o soglasju?

Skupne predloge za Memorandum o soglasju ni.

Pristojne ustanove se lahko dogovorijo o obliki in vsebini, ki bosta najbolj ustrezali njihovim željam, v kolikor so v skladu z opisanimi smernicami.

Kako se lahko ECVET uporablja zunaj Memoranduma o soglasju?

Oblikovanje Memoranduma o soglasju je priporočljivo za primere organizirane mobilnosti. Vendar v primeru, da pristojne ustanove (npr. izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja) že zaupajo medsebojnim postopkom preverjanja, potrjevanja in priznavanja učnih izidov in so pristojne za priznavanje kreditov brez sporazuma drugih ustanov (npr. pristojnega ministrstva, nacionalne agencije, socialnih partnerjev, regionalnih avtoritet), lahko izvajajo izmenjave samo na podlagi Učnega dogovora.

Torej se lahko prenos kreditov izvaja brez sklenjenega Memoranduma o soglasju.

Takšen način se lahko uporabi tudi v »ad-hoc« primeru učenca, ki ni sodeloval v organizirani mobilnosti, vendar si želi, da se mu priznajo učni izidi. V tem primeru morajo pristojne ustanove oblikovati in vzpostaviti postopke in mehanizme za preverjanje, potrjevanje in priznavanje zadevnih učnih izidov.

7. UČNI DOGOVOR

Kaj je Učni dogovor?

Učni dogovor je individualen dokument, ki za vsakega učenca posebej določa pogoje mobilnosti, enote, učne izide in točke ECVET-a.

V skladu z Učnim dogovorom učenec pridobi točke ECVET-a, če doseže pričakovane učne izide, in če so le-ti pozitivno ocenjeni s strani »gostujoče« ustanove ter jih »domača« ustanova potrdi in priznala kot del zahtev za pridobitev kvalifikacije.

Učni dogovor predstavlja v skladu s pričakovanji dogovor in obvezo učenca glede postopka potrditve in priznanja osvojenih individualnih učnih dosežkov.

Zakaj je Učni dogovor potreben?

Učni dogovor olajša priznanje kreditov, doseženih med mobilnostjo. Učni dogovor zagotavlja, da so domače in gostujoče ustanove, kot tudi učenci, obveščeni partnerski vlogi, ciljnih in pogojih mobilnosti. Upoštevanje Učnega dogovora omogoča učenca pri njegovi vrnitvi avtomatično priznanje kreditov doseženih v času mobilnosti, brez dodatnega ocenjevanja ali dodatnih izpitov.

Kdo sklene Učni dogovor?

Učni dogovor sklenejo oz. podpišejo naslednje stranke:

- domača ustanova (ustanova, ki potrdi in prizna učne izide, ki jih doseže učenec);
- gostujoča ustanova (ustanova, ki izvaja usposabljanje in oceni dosežene učne izide);
- učenec.

Kaj vsebuje Učni dogovor?

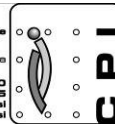
Učni dogovor vsebuje naslednje informacije glede:

- identitete učenca;
- trajanja obdobja mobilnosti;
- pričakovane učne izide, ki jih mora učenec doseči in
- ustrezne točke ECVET-a, ki ustrezajo relativni velikosti enote v domačem sistemu.

Določijo se lahko tudi dodatne informacije, npr. postopki, oblike, metode ocenjevanja ...

Kaj je razlika med Učnim dogovorom in Memorandumu o soglasju?

Memorandum o soglasju je okvirni dokument, ki določa pogoje, pod katerimi se krediti, doseženi v sistemih partnerjev, lahko priznajo. Lahko se nanaša na skupino ali na večje

število kvalifikacij.

Učni dogovor je specifični dogovor. Sklene se za vsakega posameznika v okviru učne mobilnosti in opisuje določene učne izide kot tudi način njihovega ocenjevanja.

8. PRILOGA K SPRIČEVALU

Kaj je Priloga k spričevalu?

Priloga k spričevalu je zapis učnih dosežkov. Vsebuje podatke o ocenjenih učnih izidih učenca, kot tudi o dodeljenih enotah in točkah ECVET-a. Določa tudi identiteto učenca in pristojnih ustanove, ki so ocenile, potrdile in priznale kredite učencu.

Kdo obdrži prilogo k spričevalu?

Priloga k spričevalu je dokument, ki pripada učencu.

V čem se razlikuje Priloga k spričevalu od Učnega dogovora?

Medtem, ko je v Učnem dogovoru zapisano, kaj se od učenca pričakuje, je v Prilogi k spričevalu zapisano, kaj je učenec dosegel.

9. PRISTOJNE USTANOVE ECVET-a

Katere so pristojne ustanove, udeležene v ECVET-u?

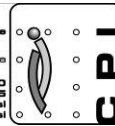
»Pristojna ustanova« pomeni ustanovo, ki je odgovorna za določanje vsebine, priznavanje enot in dodeljevanje kvalifikacije ter za izvajanje drugih nalog, povezanih z ECVET-om, kot so ocenjevanje/preverjanje, potrjevanje in priznavanje učnih izidov v skladu s pravili in praksami sodelujočih držav za dodelitev točk ECVET enotam in kvalifikacijam.

Glavni izziv za uvedbo skupnega metodološkega okvira, kot je ECVET, v okolje evropskega poklicnega izobraževanja zajema širok razpon teles, vključenih v različne funkcije kvalifikacijskega ogrodja. Odvisno od sistema so lahko za isto nalogo (npr. določanje vsebine enot in kvalifikacij) odgovorni različni akterji (npr. nacionalni ali regionalni, socialni partnerji, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja).

Zaradi zapletenosti se ECVET bolj osredotoča na različne dejavnosti/naloge kvalifikacijskega ogrodja kot na vrsto udeleženih ustanov. Ustanove, ki so vključene v sistem ECVET-a, so poimenovane kot pristojne ustanove.

Pristojna ustanova je lahko odgovorna za več funkcijo določenih glede na kvalifikacijski okvir kot tudi ECVET.

Uporabniki ECVET-a morajo najprej določiti vloge nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja in opredeliti kompetence, ki se nanašajo na naloge ECVET-a.

UPORABA UČNIH IZIDOV ZA RAZUMEVANJE POKLICNE KVALIFIKACIJE IZ RAZLIČNIH KONTEKSTOV

Namen ECVET-a je vzpostaviti in spodbuditi strukturo skupnega jezika vzajemnega zaupanja pri izmenjavi med različnimi partnerji in pristojnimi evropskimi institucijami, ki omogočajo priznavanje učnih dosežkov posameznika v okviru pridobitve poklicne kvalifikacije.

Pri tem izhajamo iz pojmovanja učnih izidov kot celoten skupek znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih je posameznik osvojil v učnem procesu.

Eden izmed temeljnih izzivov ECVET-a, temelječega na konceptu učnih izidov, je razumeti poklicno kvalifikacijo v kontekstu dodelitve druge pristojne institucije.

Za priznavanje učnih izidov, pridobljenih in ocenjenih v tujini (ali v drugem sistemu) se morajo partnerji med seboj dogovoriti o primerljivosti poklicne kvalifikacije in o določenih enotah učnih izidov, ki se lahko priznajo v različnih kontekstih (okvirih). Dogovor zahteva razumevanje systemske in vsebinske ureditve poklicne kvalifikacije, ki jo dodeljujejo drugi partnerji.

ECVET zagotavlja skupen okvir vzajemnega zaupanja, na način:

- definiranja učni izidov v okviru poklicne kvalifikacije kot znanj, spretnosti in kompetenc posameznika, ki jih pridobi v teku učnega procesa
- delitev učni izidi v manjše sekvence - v enote, ki sestavljajo poklicno kvalifikacijo.

Enote se uporabljajo:

- z vidika določanja vsebine in povezovanje posameznih elementov v celoto pri pridobitvi poklicne kvalifikacije;
- z vidika vrednotenja in zbiranja učnih izidov pri pridobitvi poklicne kvalifikacije;
- v procesu mobilnosti z vidika možnosti nabora in prenosa kreditnih točk posameznika pri pridobitvi poklicne kvalifikacije.

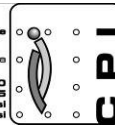
Definicija enote poudarja različne temeljne vidike:

- je sestavni del poklicne kvalifikacije in kot taka ni neposredno povezana z določenim izobraževalnim programom ampak lahko pripada različnim izobraževalnim programom, ki temeljijo skupni strokovni podlagi poklicnega standarda;
- enote, ki vsebujejo učne izide se povezujejo v poklicno kvalifikacijo;
- enote se ocenjujejo in potrjujejo, kar pomeni, da se učni izidi v enoti opisujejo tako natančno, da ustrezajo vrednotenju standardu znanja.

Enote, ki sestavljajo kvalifikacijo, bi morale vsebovati jasen in razumljiv:

- opis učnih izidov: znanj, spretnosti in kompetenc;
- umestitev posamezne enote v celovit sistem glede na celotno poklicno kvalifikacijo
- način, ki omogoča samostojno ocenjevanje in potrjevanje učnih izidov.

Z vidika mobilnosti lahko države v ta namen uporabijo obstoječ sistem enot, ki že obstaja v okviru nacionalnega kvalifikacijskega ogrodja ali v ta namen razvijejo nove enote na osnovi metodologij in instrumentov za oblikovanje enot z namenom transnacionalnega sodelovanja.

Evropske države, katerih sistemi temeljijo na enotah, imajo različne pristope pri:

- **definiciji ali temeljnih principih oblikovanja enot**

V določenih kvalifikacijskih sistemih se enote upoštevajo kot sestavni del poklicne kvalifikacije. (V Španiji je v okviru enote določen minimalni nabor poklicnih kompetenc, ki se lahko priznajo in vrednotijo posamično.)

V drugih kvalifikacijskih sistemih so enote določene kot samostojna zaključena celota, ki se preverjajo na način sumativnega vrednotenja (ocenjevanja) in lahko predstavljajo bodisi samostojni ali odvisni del poklicne kvalifikacije. (V Franciji enote predstavljajo možnost pridobitve samostojne poklicne kvalifikacije v sistemu neformalnega in neformalnega učenja.)

V nekaterih državah je razločevanje med enotami kot elementi potrjevanja poklicnih kvalifikacij in enotami (moduli) kot elementi učne poti dokaj nejasno (V Sloveniji npr. enote združujejo ključne in poklicne kompetence na način modularnega združevanja teoretičnega in praktičnega dela poklicnega izobraževanja in usposabljanja, skupaj s splošno-izobraževalnimi predmeti, ki niso vgrajeni v enote. Moduli vsebujejo cilje, ki so umerjeni h kompetencam, ki temeljijo na kompleksnih poklicnih nalogah.)

- **načinu, po katerem se enote postopno (sukcesivno) ali končano (finalno) po zaključku učnega procesa dodeljujejo učencu pri osvojitvi poklicne kvalifikacije**

V Franciji se vrednost enote dodeljuje ob zaključku učnega procesa za pridobitev poklicne kvalifikacije. Učenec je pozitivno ocenjen za posamezno enoto v procesu poklicnega izobraževanja in usposabljanja in se mu le-ta prizna ob zaključku, ob pozitivni oceni vseh enot pripadajočih določeni poklicni kvalifikaciji.

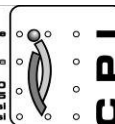
Na Finskem pa se enote ocenjujejo prek kontinuiranega postopka. Enote se vrednotijo in ocenjujejo samostojno.

- **jasnem razločevanju med enotami in moduli**

V Španiji obstaja jasno razločevanje med enotami in moduli. Vsaka enota je dosežena prek številnih modulov, ki kombinirajo različne oblike učenja (teoretičnega, praktičnega), kot tudi različne poti učenja.

V nekaterih drugih državah je razlika manj jasna, saj enote niso zasnovane na standardih, ki določajo kurikulum.

V mnogih državah obstajajo mreže nacionalnih učnih izidov temelječe na kurikuli, katerih enote/moduli, ki se uporabljajo v ta namen, združujejo tako elemente opisa zaključkov t.i. učnih izidov, kot tudi načinov, metod in oblik ocenjevanja.

Glavne faze projektnega dela za oblikovanje enot »odprtih k mobilnosti

Partnerstvo	<ul style="list-style-type: none"> Vzpostaviti mrežo/partnerstvo, ki bo omogočilo prenos točk kreditnega vrednotenja (vključno s potrebnimi primernimi institucijami)
Razumevanje drugih učnih kontekstov/ okvirov	<ul style="list-style-type: none"> Dogovoriti se o ciljni skupini za delovanje partnerstva (ki temelji bodisi na poklicih ali bodisi na poklicnih profilih ali delavnih nalogah)
	<ul style="list-style-type: none"> Določiti kvalifikacije in zadevnih programov v državah, ki zajemajo to ciljno skupino Uporabiti opise/deskriptorje znanja/spretnosti in kompetenc, z namenom razumeti učne načrte iz drugega konteksta/druge države.
Pojmovanje prenosnih enot	<ul style="list-style-type: none"> Oblikovati enote učnih načrtov (te so lahko različne narave: skupne reference, skupne enote, enote odprte za mobilnost)
	<ul style="list-style-type: none"> Dodeliti točke ECVET-a kvalifikacijam in enotam
Partnerstvo	<ul style="list-style-type: none"> Ustanoviti Memorandum o soglasju
Pogoji za prenos kreditov	<ul style="list-style-type: none"> Pripraviti fazo mobilnosti (vplivati na povezavo med enotami in fazo mobilnosti, sodelovanjem centrov izobraževanja ali zaposlenih) Proučiti in dogovoriti se glede dogovorov ocenjevanja za fazo mobilnosti Vplivati in dogovoriti se glede dogovorov ocenjevanja in potrjevanja za fazo mobilnosti
Uporaba	<ul style="list-style-type: none"> Preizkus s pomočjo mobilnosti : Učni dogovori z udeležencem učnega postopka
Ocenitev/Vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Proučiti posledice za obstoječe nacionalne sisteme in strukture

Vir: Synthesis Report, ECVET Pilot Projects, 2nd Seminar: Designing partnerships and understanding other learning contexts using learning outcomes, working material, CEDEFOP, Paris, July 2009

Ponazoritev:**Ključne aktivnosti za določanje primerljivosti kvalifikacij**

Pri prenosu kreditov morajo partnerske ustanove (partnerji) v postopku vrednotenja: preverjanja, potrjevanja in priznavanja učnih izidov določiti primerljivost vsebine za prenos kreditov med sistemi.

Prvi korak pri določanju primerljivosti učnih izidov med različnimi kvalifikacijskimi sistemi je določitev primerljivosti vsebine poklicnega profila zadevne kvalifikacije. Pri tem je potrebno upoštevati raven zahtevnosti /stopnjo kvalifikacije z uporabo Evropskega kvalifikacijskega ogrodja in vsebino ter pripadajoče aktivnosti (delovne naloge), ki definirajo kvalifikacijo.

Združevanje učnih izidov v enote

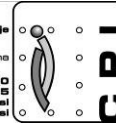
1. Metoda določanja ključnih aktivnosti

En izmed pristopov združevanja učnih izidov v enote temelji na metodi določanja ključnih aktivnosti in delovnih nalog poklicnega profila.

Enote opredeljujejo ključne aktivnosti in delovne naloge in podenote opredeljujejo različne delovne procese in produkte, ki so značilne za vsebino poklicnega profila določene kvalifikacije. Vsaka enota opisuje učne izide na ravni znanja, spretnosti in kompetenc.

2. Kompetenčni pristop

Drug pristop združevanja učnih izidov v enote temelji na oblikovanju širših področij sorodnih kompetenc v enote. Gre za t.i. določanje kompetenčnih področij skladno s

poklicnim profilom za določeno kvalifikacijo. Eno kompetenčno področje zajema različna znanja, spretnosti in kompetenc, potrebna za oblikovanje delovnih nalog, skladnih s poklicnim profilom za določeno kvalifikacijo. Delovne naloge morajo biti določene na empirični ravni, na osnovi analize trga dela. Pri določanju delovnih nalog je potrebno izhajati iz holističnega pristopa, ki izhaja iz sveta dela. Delovne naloge so tesno povezane z delovnimi procesi in posledično vplivajo na kompleksnost vsebine posameznega kompetenčna področja oz. enote.

Različno število kompetenčnih področij (enot) je opredeljeno na podlagi ključnih aktivnosti oz. delovnih nalog, kar je odvisno od zahtevnosti in obsega vsebine poklicnega profila določene kvalifikacije, ki ga določajo delovne aktivnosti in procesi.

3. Pristop usmerjen k proizvodu/storitvi

Pristop združevanju učnih izidov v enote lahko temelji na določanju različnih proizvodov ali storitev, ki jih opravljajo osebe z določeno poklicno kvalifikacijo.

Enote v okviru partnerstev ECVET-a za mobilnost

Določanje enakovrednosti med različnimi enotami

Pri določanju enakovrednosti različnih enot ne gre zgolj za določanje vsebine skupnih enot ali referenc, temveč za analizo kvalifikacij.

Za ta namen se najprej opredelijo katere kvalifikacije, določene s strani partnerjev so med seboj primerljive. V ta namen se opravi analiza za področje dejavnosti, analiza poklicnega profila in analiza poklicnih nalog.

Opredelitev enot »odprtih k mobilnosti

Opredelijo se vsebinska področja in delovne naloge za poklicni profil določene kvalifikacije, ki so skupna vsem partnerjem, nato se določijo vsebinska področja primerna za mobilnosti. Ta so opisana na podlagi učnih izidov, dogovori pa določa tudi način vrednotenja (preverjanja, priznavanja in potrjevanja). Te enote so oblikovane za name mobilnosti določenega partnerstva.

Kriteriji za določanje vsebine enot »odprtih k mobilnosti« so:

- primerljivost kvalifikacij med različnimi državami partnericami v mobilnosti: pomeni, da je vsebina enote (oz. učni izidi) vključena v kvalifikacijah vseh držav partneric;
- velikost enote: število in kompleksnost učnih izidov v enoti »odprti k mobilnosti« morajo ustrezati dolžini časa mobilnosti npr. treh tednov.

Relativna vrednot učnih izidov in dodelitev točk ECVET-a enotam

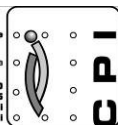
V postopku določanja kreditnih točk posamezni enoti in celotni poklicni kvalifikaciji lahko uporabimo sledečo metodo:

V prvem delu analize socialni partnerji (predstavniki delodajalcev, sindikatov in drugih strokovnih organizacij) določijo pomembnost učnih izidov na način določanja odstotkov v skladu s poklicnimi zahtevami (relevantnostjo in pomembnostjo učnih izidov za poklicni profil določene kvalifikacije). Odstotek izraža relativno težo vsake enote v hierarhičnem odnosu do celotne kvalifikacije.

Na podlagi izhodišč prvega dela analize, sledi drugi del analize, ki jo opravijo predstavniki izobraževalcev. V okviru analize učnih izidov je potrebno upoštevati za vsako enoto tudi kompleksnost učnega procesa. Cilj je natančneje uskladiti in določiti odstotke ter izhajajoč iz sledečega načina kreditne točke za relativne vrednoti enot.

Postopek določanja vrednosti kreditov

Postopek določanja vrednosti kreditov se osredotoča na vsebino učnih izidov in postopek vrednotenja, pri tem nista pomembna način in čas učenja.

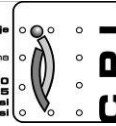
Shema: POVEZAVA ECVET IN RAZLIČNIH FUNKCIJ KVALIFIKACIJSKEGA OGRODJA ZA PODROČJE POKLICNEGA IN STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA

	Konceptualna funkcije			Realizacijske funkcije				Zagotovitev kakovosti
Sistem kvalifikacij	Določanje kvalifikacij	Določanje formalnih ali neformalnih programov izobraževanja in usposabljanja	Določanje oblik, postopkov ocenjevanja in vrednotenja znanja	Izvajanje formalnih in neformalnih programov izobraževanja in usposabljanja	Ocenjevanje učnih izidov ¹	Potrjevanje učnih izidov ¹	Certificiranje / priznavanje ² učnih izidov	Zagotavljanje kakovosti / regulacija
Funkcije ECVET-a	Vsebina elementov ECVET-a			Uporaba ECVET-a za zbiranje in prenos				Zagotovitev kakovosti za vse postopke
	Opis kvalifikacij glede enot učnih izidov Dodelitev točk ECVET-a kvalifikacijam in enotam	Povezava med enotami učnih izidov in formalnimi in neformalnimi programi	Povezava med procesi ocenjevanja/potrjevanja, dodeljevanjem enot učnih izidov in dodelitvijo ustreznih točk ECVET-a.	Praktična uporaba učnih izidov in kreditov za mobilnost	sklenitev Učnega dogovora Ocenjevanje (znanj) učnih izidov in dodelitev ustreznih kreditov	Zapis ocenjenih učnih izidov in dodeljenih kreditov v osebno dokumentacijo potrjevanje učnih izidov in dodelitev ustreznih kreditnih točk.	Priznanje učnih izidov in ustreznih kreditov za dodelitev kvalifikacije (zbiranje in prenos kreditnih točk)	
Osnutek Memoranduma o soglasju (vsi akterji se lahko neposredno ali preko delegacije udeležijo osnutka Memoranduma o soglasju)								

Vir: Bultot A., et al, The European Credit System for Vocational Education and Training ECVET, Get to know ECVET better, European Commission, Education and Culture, Lifelong learning: Policies and Programme, Professional training; Leonardo da Vinci, November 2009.

¹ Formalnega, neformalnega in informalnega

² Vključno z dodelitvijo kvalifikacije, certifikata, diplome – javne listine

Primer: MEMORANDUMA O SOGLASJU

Memorandum o soglasju je prostovoljni dogovor partnerstva, ki določa pogoje za učno mobilnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju med pristojnimi institucijami, med domačo ustanovo/izvajalcem in ustanovo gostiteljico/izvajalcem iz različnih držav. Memorandum o soglasju določa partnerski postopek sodelovanja in okvir za prenos kreditov. Z Memorandumom o soglasju, potrjujejo pristojne institucije določene statute in medsebojne kriterija za zagotovitev kakovosti, preverjanja, ocenjevanja, potrjevanja in priznavanja znanj, spretnosti in kompetenc za namen prenosa kreditov po zaključenem obdobju učne mobilnosti. Dogovorijo se o splošnih pogojih, kot so cilji in trajanje, ter določijo ostale potrebne akterje za izvedbo učne mobilnosti.

Memorandum o soglasju vsebuje naslednje elemente:

- a. splošni cilji
- b. čas, trajanje učne mobilnosti
- c. informacija o partnerjih
- d. informacije o programih poklicnega izobraževanja in
- e. dogovor glede razvoja poklicnih kompetenc in programu poklicnega izobraževanja in usposabljanja v času učne mobilnosti.
- f. dogovor o odgovornostih
- g. ocenjevanje
- h. potrjevanje in priznavanje učnih izidov
- i. zagotovitev kakovosti
- j. podpis
- k. priloge

a) Splošni cilji

Memorandum o soglasju določa med domačo ustanovo/izvajalcem in ustanovo gostiteljico/izvajalcem. splošni okvir za sodelovanje in povezovanje in kriterije za vrednotenje znanja, spretnosti in kompetenc ter način ter obseg in način priznavanja in potrjevanj kreditnih točk za izkazane učne izide.

Za določitev posebnih dogovorov za prenos kreditov se za vsakega udeleženca učne mobilnosti pripravi učni dogovor.

b) Čas, trajanje učne mobilnosti

Čas upravičenosti **učne mobilnosti** določene v Memorandumu o soglasju traja od _____ leta do _____ leta.

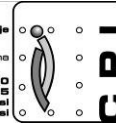
c) Informacija o partnerjih

Partnerstvo za učno mobilnost sklenejo pristojne ustanove, ki so v svojih okoljih pristojne za dodelitev poklicnih kvalifikacij ali enot oz. so pristojne za priznavanje, prenos in potrjevanje doseženih učnih izidov:

Pristojne ustanove so:

1. ...
2.
3. ...

d) Informacije o programih poklicnega izobraževanja in

Opis učnih izidov: znanj, spretnosti in kompetenc, ki se nanašajo na program ali poklicno kvalifikacijo oz. enoto ter kreditne točke ECVET-a ali druge ustrezne informacije se vključijo v Učni dogovor.

d) Dogovor glede razvoja poklicnih kompetenc in programu poklicnega izobraževanja in usposabljanja v času učne mobilnosti

Zapisati je potrebno poklicne kompetence, učne aktivnosti, delovne naloge ..., ki jih mora udeleženec opraviti za doseg učnih izidov.

e) Dogovor o odgovornostih

Odgovornost za:	Pristojna institucija	
	domača ustanova/izvajalec	ustanova gostiteljica/izvajalec
podpis Memoranduma o soglasju in Učnega dogovora	X	X
vodenje učne dokumentacije	X	X
izvajanje učnega program in ocenjevanje		X
zdravstveno zavarovanje za čas potovanja in čas bivanja	X	
nastanitev v času učne mobilnosti		X
organizacijo potovanja v času izobraževanja		X
stroški bivanja	X	
dogovor o zaposlitvi (vladni predpisi, davki ipd.), ki se nanašajo na zakonodajni okvir		X
nezgodno zavarovanje med potjo in pri delu		X
zagotovitev delovnih oblačil ali zaščitne opreme v času učne mobilnosti	X	X
mentorstvo	X	

f) Ocenjevanje

Določijo se način, pogostnost, oblike in metode ocenjevanja.

g) Potrjevanje in priznavanje učnih izidov

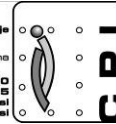
Domača ustanova/izvajalec t.i. pošiljateljica je odgovorna za potrjevanja znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih je udeleženec dosegel oz. razvil v času učne mobilnosti in ustrezajo določenim učnim izidom, ki so potrebni za pridobitev poklicne kvalifikacije ali dela poklicne kvalifikacije.

Prav tako je domača ustanova/izvajalec pristojna za priznavanje učnih izidov v skladu z določbami nacionalne področne zakonodaje.

h) Zagotavljanje kakovosti

Ustanova gostiteljica/izvajalec zagotavlja naslednje minimalne standarde kakovosti v času učne mobilnosti:

1. program poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
2. podroben učni načrt, vključno z intervjuji udeleženca glede napredovanja v praksi in zaključnim ocenjevanjem;
3. proces vrednotenja za izkazane učne izide.

4. ustrezno raven razvoja poklicnih kompetenc;
5. varno učno in delovno okolje in ustrezna učna in delovna sredstva;
6. mentorsko vodstvo za pridobitev ustreznih delovnih izkušenj;
7. izvajanje ustreznih zakonskih predpisov in pravilnikov v skladu z izvajanjem učnih in delovnih pravic in obveznosti udeleženca;
8. ustrezen in dogovorjen delovni čas.

i) Podpisi

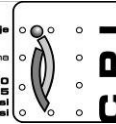
Podpisniki potrjujejo točnost vseh izjav, navedenih v tem dogovoru, in se strinjajo z vsemi navedenimi načeli in člani.

- datum in kraj;
- organizacija (funkcija);
- ime in naziv predstavnika organizacije;
- podpis;
- žig.

j) Priloge

- Učni dogovori;
- dodatni dogovori.

Vir: OPIR-ECVET: Practical Interregional Tools for ECVET, Contrat Pédagogique, Accord de partenariat, <http://www.ecvet-projects.eu/Projects/ProjectDetail.aspx?id=8>, 13.04.2010

Primer: UČNEGA DOGOVORA

Predpogoj

Cilj tega dogovora je skleniti partnerstvo za izvedbo učne mobilnosti med pristojnimi institucijami in udeležencem.

Dogovor učne mobilnosti se sklene

- za obdobje:
med

1. pristojno ustanovo pošiljateljico:
2. pristojno ustanovo gostiteljico :
3. udeležencem:

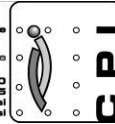
1. Podpisnice učnega dogovora za izvedbo učne mobilnosti

A. Udeleženec:

Ime in priimek:	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	
Ime in priimek odgovorne osebe (v primeru mladostnosti)	
telefonska številka:	
elektronska pošta:	

B. Pošiljatelj (pristojna institucija: domača ustanova/izvajalec)

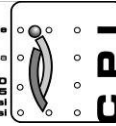
Naziv ustanove:	
Naslov (ulica, kraj, poštna številka):	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	
Oseba, odgovorna za program učne mobilnosti in podpis Učnega dogovora	
Ime in priimek:	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	
Oseba odgovorna za udeleženca učne mobilnosti	
Ime in priimek:	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	

C. Prejemnik (pristojna institucija: ustanova gostiteljica/izvajalec)

Naziv ustanove:	
Naslov (ulica, kraj, poštna številka):	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	
Oseba, odgovorna za program učne mobilnosti in podpis Učnega dogovora	
Ime in priimek:	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	
Oseba odgovorna za sprejem udeleženca učne mobilnosti	
Ime in priimek:	
Telefonska številka:	
Elektronska pošta:	

2. Zaveze in obveznosti izvajalcev strokovnega izobraževanja in usposabljanja v času učne mobilnosti

- Jezik poučevanja je jezik države sprejemnice oz. angleški jezik. Izvajalec strokovnega izobraževanja, pošiljatelj, mora učenca pripraviti na ta pedagoški način.
- **ustanova gostiteljica – sprejemnica udeleženca** se zavezuje k izpolnjevanju vseh pogojev sprejema in poučevanja udeleženca v času **učne mobilnosti**, v skladu z Učnim dogovorom in prilogami.
- Domača ustanova - pošiljateljica udeleženca, se zavezuje k izpolnjevanju vseh pogojev pošiljanja in priprave udeleženca za učno mobilnost, v skladu z Učnim dogovorom in v ta namen samostojno pripravi sledeče priloge:
 - Priloga A določa učne izide za pridobitev poklicne kvalifikacije oz. dela poklicne kvalifikacije v času učne mobilnosti.
 - Priloga B določa pogoje izvedbe učne mobilnosti (v šoli, v izobraževalnem centru, v podjetju ...).
 - Priloga C določa posebne pogoje za učno mobilnost in pripravo udeleženca za učno mobilnost.
 - Priloga D določa načrt in kriterije ocenjevanja izkazanih učnih izidov za udeleženca v času učne mobilnosti.
 - Priloga E določa zapisa znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih je udeleženec izkazal kot učne izide v času učne mobilnosti. Prav tako določa obseg kreditov in možnost nabora ter prenosa kreditnih točk.
 - Priloga F določa pravna in administrativna pravila za izvedbo učne mobilnosti.
 - Priloga G določa informacije ustanova gostiteljica – sprejemnica udeleženca, in sicer:
 - ~ trajanje učne mobilnosti, , program poklicnega izobraževanja in usposabljanja, učne in delovne aktivnosti, učni in delovni čas
 - ~ družbene in kulturne dejavnosti
 - ~ nastanitev
 - ~ kontaktne osebe
 - ~ ...
 - Priloga H določa pogoje za financiranje učne mobilnosti

3. Čas in kraj učne mobilnosti

Učni dogovor veljati za obdobje od _____ do _____ in se nanaša na učno mobilnost udeleženca za obdobje od _____ do _____.

Učne aktivnosti:

kompetenca	aktivnost	izvajalec	čas (od do)	obseg (ur)	kreditne točke

Podroben urnik učnih in delovnih aktivnosti za udeleženca učne mobilnosti bo oseba (pošiljateljica) odgovorna za pripravo programa izobraževanja in usposabljanja priložila teden pred začetkom mobilnosti.

4. Zaveza in obveznosti učenca

Učenec se obvezuje, da bo :

- ~ spoštoval notranja pravila ustanove gostiteljice – sprejemnice
- ~ se bo redno udeleževal učnih in delovnih aktivnosti
- ~ spoštoval pravila varstva in zdravja pri delu ustanove gostiteljice/države gostiteljice
- ~ spoštoval pravne predpise ustanove gostiteljice/države gostiteljice
- ~ v stiku z oseba ustanove gostiteljice, odgovorne za izvedbo program učne mobilnosti
- ~ spoštoval državljske pravice in dolžnosti države gostiteljice
- ~ ...

Zdravstveno in nezgodno zavarovanje udeleženca za čas bivanja v tujini

Naziv zavarovalnice:

Številka zavarovalne police:

Udeleženec, ime in priimek:

Datum rojstva:

Številka potnega lista /osebne izkaznice

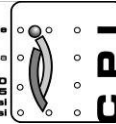
Naslov:

Datum:

Podpis:

Podpis staršev ali zakonitega zastopnika (v primeru, da je učenec mladoleten)

Ime in priimek:

Domača ustanova/izvajalecpotrjuje, da je učni dogovor sprejet

Ime:

Funkcija:

Datum:

Podpis

Žig

Ustanova gostiteljica/izvajalecpotrjuje, da je učni dogovor sprejet

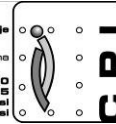
Ime:

Funkcija:

Datum:

Podpis

Žig

Zapis Učnega dogovora

Številka Memoranduma o soglasju:	
Številka Učnega dogovora:	
Ime in priimek udeleženca	
Kontaktne podatki	(naslov, telefonska številka, elektronski naslov)
Ime izobraževalnega programa	
Ime kvalifikacije	
Ime enote »odprte za mobilnost«	
Obdobje mobilnosti (študijsko leto)	
Domača ustanova/izvajalec	(ime, naslov)
Kontaktna oseba	(ime, telefonska številka, elektronski naslov)
Gostujoča ustanova/izvajalec	(ime, naslov, telefonska številka, elektronski naslov)
Kontaktna oseba	(ime, telefonska številka, elektronski naslov)

Učenec:

Datum.....Podpis.....

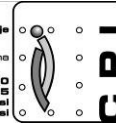
Domača ustanova/izvajalec:*Potrjujemo Učni dogovor.*

Datum.....Podpis.....

Gostujoča ustanova/izvajalec:*Potrjujemo Učni dogovor.*

Datum.....Podpis.....

Ustanov gostiteljic/izvajalec je lahko več v okviru ene učne mobilnosti. V tem primeru je potrebno za posamezno ustanovo gostiteljico/izvajalca določiti pristojne funkcije, vsebino Učnega dogovora in organizacijo izvedbe učne mobilnosti.

Vsebina Učnega dogovora

Program/ modul/	Učni izidi	Enota/ kreditne točke ECVET-a	Vrednotenje ~ preverjanje ~ ocenjevanje ~ priznavanje ~ potrjevanja (način, oblika ocenjevanja, čas)	Učne in delovne aktivnosti	Drugi podatki (če so potrebni)

Pristojne ustanove izjavljajo, da zagotavljajo ustreznost izvedbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja in vrednotenja učnih izidov udeleženca v okviru učne mobilnosti v skladu s standardi kakovosti.

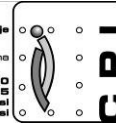
Osebni zapis učnih dosežkov

Učenec	
Ime, priimek	
Datum in kraj rojstva	
Naslov	
Številka osebnega dokumenta	

Gostujoča ustanova/izvajalec	(ime, naslov, telefonska številka, elektronski naslov)
Kontaktna oseba	(ime, telefonska številka, elektronski naslov)
Ime izobraževalnega programa	
Ime kvalifikacije	
Ime enote »odprte za mobilnost«	

Enota (naslov)	Učni dosežki (rezultat ocenjevanja)	Kreditne točke ECVET-a	Drugi podatki (če so potrebni)

Pristojna gostujoča ustanova/izvajalec in pristojna domača ustanova/izvajalec priznavata in potrjujeta izkazane učne izide in njihovo vrednost določenega števila kreditnih točk, ki si jih je pridobil udeleženec učne mobilnosti z zapisom s potrdilom javnega dokumenta/certifikatom/spričevalom.

Potrdilo javnega dokumenta/certifikata/spričevala		
	v gostujoči ustanovi/izvajalcu oz. gostujoči državi prejemnici	v domači ustanovi/izvajalcu oz. domači državi pošiljateljici
Naziv dokumenta:		
Številka dokumenta:		

Gostujoča ustanova/izvajalec

Kraj, datum

Žig Podpis

Domača ustanova/izvajalec

Kraj, datum

Žig Podpis

Vir: Vir: Using the VQTS model for mobility and permeability Results of the Lifelong Learning project VQTS II, Editor: Karin Luomi-Messerer, 3s Unternehmensberatung GmbH, Vienna , October 2009

EUROPASS MOBILNOSTI

1. EUROPASS MOBILNOST PREJME

(1) (*)	Ime	(2) (*)	Priimek	(4)	Fotografija
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
(3)	Naslov (ulica, hišna številka, poštna številka, kraj, država)				
	<input type="text"/>				
(5)	Datum rojstva	(6)	Državljanstvo	(7)	Podpis imetnika
	<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
	dd mm llll				

*Ne pozabite: polja, označena z *, morajo biti obvezno izpolnjena.*

2. EUROPASS MOBILNOST IZDA

(8) (*)	Naziv ustanove izdajateljice	<input type="text"/>		
	Nacionalni center Europass Slovenija (www.europass.si)			
(9) (*)	Št. dokumenta Europass mobilnost	(10) (*)	Datum izdaje	
	<input type="text"/>		<input type="text"/>	
			dd mm llll	

*Ne pozabite: polja, označena z *, morajo biti obvezno izpolnjena.*

Pojasnilo

Europass mobilnost je standardni evropski dokument, v katerem se natančno razložijo vsebine ter zabeležijo rezultati – znanja in kompetence oziroma uspešno opravljene akademske obveznosti – doseženi v obdobju, ki ga je posameznik katerekoli starosti, stopnje izobrazbe in poklicnega statusa preživel v drugi evropski državi (EU, EFTA, EGP ali državi kandidatke) z namenom dodatnega izobraževanja.

Europass mobilnost je nastal na podlagi Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru za transparentnost kvalifikacij in kompetenc (Europass) – 2241/2004/ES.

Podrobnejše informacije o Europassu, vključno z informacijami o dokumentih Europass življenjepis in Europass jezikovna izkaznica, so na voljo na spletni strani: <http://europass.cedefop.eu.int>

3. PARTNERSKI USTANOVI, SODELUJOČI V IZKUŠNJI EUROPASS MOBILNOST (ŠT.)

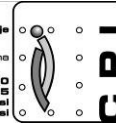
PARTNERSKA USTANOVA POŠILJATELJICA (pobudnica izkušnje mobilnosti v matični državi)

Naziv, vrsta (po potrebi tudi fakulteta/oddelek) in naslov		Žig in/ali podpis	
(11) (*)	<input type="text"/>	(12) (*)	<input type="text"/>
Ime in priimek kontaktne osebe/mentorja (po potrebi odgovorne osebe za ECTS)		Naziv/položaj	
(13)	<input type="text"/>	(14)	<input type="text"/>
Telefon		E-naslov	
(15)	<input type="text"/>	(16)	<input type="text"/>

PARTNERSKA USTANOVA GOSTITELJICA (organizacija, ki v državi gostiteljici sprejme imetnika dokumenta Europass mobilnost)

Naziv, vrsta (po potrebi tudi fakulteta/oddelek) in naslov		Žig in/ali podpis	
(17) (*)	<input type="text"/>	(18) (*)	<input type="text"/>
Ime in priimek kontaktne osebe/mentorja (po potrebi odgovorne osebe za ECTS)		Naziv/položaj	
(19) (*)	<input type="text"/>	(20)	<input type="text"/>
Telefon		E-pošta	
(21)	<input type="text"/>	(22)	<input type="text"/>

*Ne pozabite: tabela ni veljavna brez žigov obeh partnerskih ustanov in/ali podpisa obeh referenčnih oseb/mentorjev.
Polja, označena z *, morajo biti obvezno izpolnjena.*

4. OPIS IZKUŠNJE EUROPASS MOBILNOST (ŠT.)

(23) Cilj izkušnje Europass mobilnost

(24) Izobraževanje, v okviru katerega je opravljena izkušnja Europass mobilnost (če se navezujeta)

(25) Naziv (naveden v spričevalu, certifikatu ali diplomi), ki ga je mogoče pridobiti z zaključkom zgoraj navedenega izobraževanja oz. usposabljanja

(26) EU ali drug program mobilnosti, v okviru katerega je izvedena izkušnja mobilnosti (če izkušnja poteka v okviru tega programa)

Trajanje izkušnje Europass mobilnost

(27)
(*)

Od

--	--	--

dd

mm

llll

(28) (*)

Do

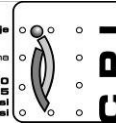
--	--	--

dd

mm

llll

*Ne pozabite: polja, označena z *, morajo biti obvezno izpolnjena.*

5. a OPIS ZNANJ IN KOMPETENC, PRIDOBLENJIH Z IZKUŠNJO EUROPASS MOBILNOST (št.)

Opis opravljenih delovnih nalog

(29 a)
(*)

Z delom povezana znanja in kompetence, ki jih je pridobil imetnik dokumenta Europass mobilnost

(30
a)

Pridobljena jezikovna znanja in kompetence (navedite, če niso že zabeležena v rubriki 30a)

(31
a)

Pridobljena računalniška znanja in kompetence (navedite, če niso že zabeležena v rubriki 30a)

(32
a)

Pridobljena organizacijska znanja in kompetence (navedite, če niso že zabeležena v rubriki 30a)

(33
a)

Pridobljena socialna znanja in kompetence (navedite, če niso že zabeležena v rubriki 30a)

(34
a)

Druga pridobljena znanja in kompetence (navedite, če niso že zabeležena v rubriki 30a)

(35
a)

Datum

(36 a) (*)

dd	mm	llll

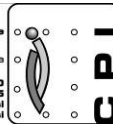
Podpis kontaktne osebe/mentorja

(37a)
(*)

Podpis imetnika

(38a)
(*)

*Ne pozabite: tabela ni veljavna brez podpisa mentorja in imetnika dokumenta Europass mobilnost.
Polja, označena z *, morajo biti obvezno izpolnjena.*

5.b RECORD OF COURSES COMPLETED AND INDIVIDUAL GRADES/MARKS/CREDITS OBTAINED

(based on the transcript of records of the European Credit Transfer System - ECTS)

(29b) Student matriculation number
(*)

(30b) Course unit code (*)	(31b) (*) Title of the course unit	(32b) (*) Duration (2)	(33b) (*) Local grade (3)	(34b) ECTS/ECVET grade (4)	(35b) ECTS/ECVET credits (5)

Add or remove lines if required

Essay/report/dissertation
(36b)

Certificate/diploma/degree awarded if any
(37b)

Surname(s) and first name(s) of mentor/administration officer
(38b) (*)

Signature
(39b) (*)

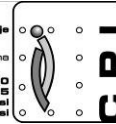
Date of validation
(40b) (*)
dd mm yyyy

Name, address and status of the institution
(41b) (*)

Stamp or seal
(42b) (*)

*NB: This table is not valid without the signature of the mentor/administration officer and/or the official stamp of the institution.
NB : Headings marked with an asterisk are mandatory.*

(1) (2) (3) (4) (5) See overleaf

EXPLANATION OF THE HEADINGS ON PREVIOUS PAGE (Table 5.b)
(Record of courses completed and individual grades/marks/credits obtained)

(1) COURSE UNIT CODE:
Refer to the ECTS information Package provided on the website of the host institution

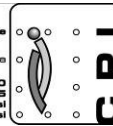
(2) DURATION OF COURSE UNIT:
Y = 1 full academic year
1S = 1 semester 2S = 2 semesters
1T = 1 term/trimester 2T = 2 terms/trimesters

(3) DESCRIPTION OF THE INSTITUTIONAL GRADING SYSTEM:
.....
.....
.....
.....

(4) ECTS GRADING SCALE:

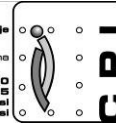
ECTS Grade	% of successful students normally achieving the grade	Definition
A	10	EXCELLENT - outstanding performance with only minor errors
B	25	VERY GOOD - above the average standard but with some errors
C	30	GOOD - generally sound work with a number of notable errors
D	25	SATISFACTORY - fair but with significant shortcomings
E	10	SUFFICIENT - performance meets the minimum criteria
FX	-	FAIL - some more work required before the credit can be awarded
F	-	FAIL - considerable further work is required

(5) ECTS CREDITS:
1 full academic year = 60 credits
1 semester = 30 credits
1 term/trimester = 20 credits

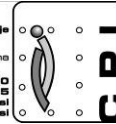

SLOVAR:

Strokovni pojmi	Definicija/razlaga
formalno izobraževanje	Izobraževanje, pri katerem je vloga učenca in učitelja določena in ga praviloma izvaja izobraževalna institucija in daje formalno, javno-veljavno izobrazbo in podeljuje javno listino.
neformalno učenje	Neformalno učenje je učenje, ki je del načrtovanih dejavnosti, ki pa ni izrecno opredeljeno kot učenje (v smislu učnih ciljev, časa učenja in učne podpore). Neformalno učenje je namerna dejavnost učenca.
informalno učenje	Informalno učenje je učenje, ki ga pridobivamo v vsakdanjem življenju, na delovnem mestu, v krogu družine ali prostem času. Informalno učenje je v večini primerov nenamerna dejavnost učenca.
nacionalni kvalifikacijski sistem	Vsi aktivni vidiki na ravni države v zvezi s priznavanjem učnih in drugih mehanizmov, ki povezujejo izobraževanje in usposabljanje s trgom dela in civilno družbo. To zajema razvoj in vzpostavljanje institucionalnih ureditev in postopkov, povezanih z zagotavljanjem kakovosti, ocenjevanjem in podeljevanjem kvalifikacij. Nacionalni kvalifikacijski sistem je lahko sestavljen iz različnih podsistemov in lahko vključuje nacionalno ogrodje kvalifikacij.
kvalifikacija	Uradni rezultat ocene in potrditve, ki se pridobi, kadar pristojna ustanova ugotovi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde.
enota učnih izidov	Del kvalifikacije, sestavljen iz skladnega niza znanja, spretnosti in kompetenc, ki se lahko oceni in potrdi.
izobraževalni program	Evidentiranje dejavnosti, vsebine in/ali metode, uvedene z namenom doseganja izobraževalnih ciljev (za pridobitve znanja, spretnosti in kompetenc), urejenih v logičnem zaporedju v določenem časovnem obdobju.
kompetenca	Dokazana sposobnost za uporabo znanja, spretnosti ter osebnih, socialnih in/ali metodoloških sposobnosti v delovnih, učnih razmerah oz. V strokovnem in osebnem razvoju.
znanje	Rezultat osvajanja informacij preko učenja. Znanje je temelj dejavnikov, načel, teorij in praks, ki so povezane s področjem dela ali učenja.
spretnosti	Sposobnost uporabe znanja in strokovnega znanja za izvedbo nalog in reševanje problemov.
učni izidi	Trditve o tem, kaj učenec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Učni izidi so opredeljene kot znanja, spretnosti in kompetence.
preverjanje učnih izidov	Metode in postopki, ki se uporabljajo za ocenitev preverjanje znanja, spretnosti in kompetenc, ki jih učenec pridobil.
priznavanje učnih izidov	Postopek, ko se s podelitvijo enot ali kvalifikacij priznavajo uradno dosežene učne izide.
potrjevanje učnih izidov	Ocenjevanje učnih izidov (rezultatov), na osnovi metod in

	postopkov, ki se uporabljajo za določitev obsega posebnega znanja, spretnosti in kompetenc, ki jih je udeleženec v učnem procesu dejansko pridobil in ustrezajo enoti ali kvalifikaciji.
kredit	Ocenjeni učni rezultati posameznikov, ki se lahko zbirajo za pridobitev kvalifikacije ali prenos v drugi učni program ali kvalifikacijo;
točke ECVET	Številčni prikaz skupne vrednosti učnih rezultatov v kvalifikaciji in relativne vrednosti enot v povezavi s kvalifikacijo.
zbiranje kreditnih točk	Postopek, pri katerem kandidati lahko postopoma pridobijo kvalifikacije na podlagi ocenjenih učnih izidov.
prenos kreditnih točk	Postopek, pri katerem se učni izidi, doseženi v enem kontekstu, lahko upoštevajo v drugem kontekstu. Prenos kreditnih točk temelji na postopkih preverjanja, potrjevanja in priznanja znanja.
memorandum o soglasju	Sporazum med pristojnimi ustanovami, ki določa okvir za prenos kreditnih točk. Določa obliko sodelovanja v ECVET partnerstvu z navedbo vzajemnega priznavanja statusa in postopkov udeleženih pristojnih ustanov.
učni sporazum	Individualiziran dokument, ki zastavlja pogoje za določeno obdobje mobilnosti. Dokument za vsakega učenca določa vsebino učnih izidov, ki jih mora doseči ter določa način preverjanja, potrjevanja in priznanja znanj.
priloga k spričevalu	Dokument, ki vsebuje podatke o kreditih, ki jih je učenec dosegel. To je zapis njegovih/njenih učnih dosežkov.
pristojna ustanova	Ustanova, ki je pristojna za oblikovanje in dodeljevanje kvalifikacij ali priznavanje enot ali za druge naloge, povezane s sistemom ECVET, kot je dodelitev točk ECVET kvalifikacijam in enotam, ocenjevanje, potrjevanje in priznavanje učnih rezultatov v skladu s pravili in praksami sodelujočih držav.

LITERATURA:

- Bultot A., Ciobanu G., Eliasson S., Gélibert D., Lambkin A., le Mouillour I., Maniak R., Noesen J., Thiele P., Brosch M., Tritscher-Archan S., Uličná D., Mathou C., Aribaud M., The European Credit System for Vocational Education and Training ECVET, Get to know ECVET better, European Commission, Education and Culture, Lifelong learning: Policies and Programme, Professional training; Leonardo da Vinci, November 2009.
- Cedefop Conference, EQARF and ECVET, Moving from principles to implementation, Priorities for the implementation of EQARF at system level, Implementation steps of EQARF, what does it mean for VET providers?, The challenge of measuring quality of VET; Implementation steps of EQARF, what does it mean for the final users?, Implementing ECVET: units of Learning Outcomes and ECVET points, Using ECVET: accumulation and assessment of Learning Outcomes (formal, non formal and informal contexts), Applying ECVET: mobility and transfer of learning outcomes, permeability, Developing ECVET: Partnerships and involvement of competent institutions, working material, Management Centre Europe, Brussels, November 2009
- OPIR-ECVET: Practical Interregional Tools for ECVET, Contrat Pedagogique, Accord de partenariat, <http://www.ecvet-projects.eu/Projects/ProjectDetail.aspx?id=8>, 13.04.2010
- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), besedilo velja za EGP, z dne 18. junija 2009, 2009/C 155/02;
- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), [SEC(2008) 442, SEC(2008) 443], predlog, Komisija evropskih skupnosti Bruselj, 9.4.2008, COM(2008) 180 konč., 2008/0070 (COD)
- Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sistema prenašanja kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), (Besedilo velja za EGP), predlog, 2008/0070 (COD)
- Synthesis Report, ECVET Pilot Projects, 1st Seminar: Setting the basis for cooperation, working material, CEDEFOP, Brussels, April 2009
- Synthesis Report, ECVET Pilot Projects, 2nd Seminar: Designing partnerships and understanding other learning contexts using learning outcomes, working material, CEDEFOP, Paris, July 2009
- Synthesis Report, ECVET Pilot Projects, 3rd Seminar: Designing and describing units of learning outcomes, working material, CEDEFOP, Berlin, October 2009
- Using the VQTS model for mobility and permeability Results of the Lifelong Learning project VQTS II, Editor: Karin Luomi-Messerer, 3s Unternehmensberatung GmbH, Vienna, October 2009